

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**UPLATŇOVÁNÍ PRINCIPU COMMUNITY POLICING
NA ZÁKLADNÍCH ÚTVARECH
POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
ÚZEMNÍHO ODBORU SVITAVY
KRAJSKÉHO ŘEDITELSTVÍ POLICIE
PARDUBICKÉHO KRAJE**

Autor práce: Daniela Mauerová, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Bc. Josef Kříha

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47 b) zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Dovoluji si touto cestou poděkovat vedoucímu bakalářské práce Mgr. Bc. Josefu Křihovi, za cenné rady, náměty, připomínky a metodické vedení, jakož i za kritické, ale konstruktivní připomínky, poskytované v průběhu zpracování bakalářské práce.

ABSTRAKT

MAUEROVÁ, D. *Uplatňování principu Community policing na základních útvarech Policie České republiky Územního odboru Svitavy Krajského ředitelství policie Pardubického kraje : bakalářská práce.* České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2014. 58 s. Vedoucí bakalářské práce : Mgr. Bc. Josef Kříha.

Klíčová slova: Community policing, European Foundation for Quality Management, Policie České republiky, kriminalita, veřejnost.

Bakalářská práce teoretickým způsobem analyzuje a syntetizuje činnosti příslušníků Policie České republiky, realizující služební činnosti tzv. přímé bezpečnostní povahy, související s uplatňováním jednotlivých veřejnopořádkových forem a uplatňování filosofie Community policing. Pod touto filosofií se skrývá policejní práce orientovaná na službu občanům, při které se ve spolupráci s občany předchází trestné činnosti. Dále jsou v práci analyzovány samostatné pojmy Community policing a European Foundation for Quality Management, jejich historie, aplikace a postupné zavádění do praxe. V empirické části jsou na základě kvantitativní výzkumné techniky ověřovány zadané hypotézy. V první řadě, zda se policejní práce na základních útvarech Policie České republiky Územního odboru Svitavy Krajského ředitelství policie Pardubického kraje stala po zavedení filosofie Community policing efektivnější. Zda daná metoda přinesla příslušníkům Policie České republiky nové poznatky, které by využili při výkonu služby a zda mají zájem v metodách Community policing postupovat i nadále.

ABSTRACT

MAUEROVÁ, D. *Applying the Principle of Community Policing in Czech Republic Police Force in Svitavy, the Territorial Directorate Department of Pardubice Region* : Bachelor thesis. České Budějovice : University of European and Regional Studies, 2014. 58 p. Supervisor : Mgr. Bc. Josef Kříha.

Key words: Community Policing, European Foundation for Quality Management, Police of the Czech Republic, criminality, public

Bachelor thesis theoretical way analyzes and synthesizes the activities of the Police of the Czech Republic, implementing business activities of the direct safety factors related to the implementation of the different forms of public and application of the philosophy of Community Policing. Under this philosophy lies policing service-oriented citizens, in which, in cooperation with citizens prevents crime. The thesis analyzed separately Community policing concepts and European Foundation for Quality Management, its history, applications, and gradual implementation. In the empirical part is based on quantitative research techniques tested hypotheses specified. In the first place, whether the police work on the basic units of the Police of the Czech Republic, the Land Use Department Svitavy Regional Directorate of the Pardubice region became after the introduction of the philosophy of Community Policing efficient. Whether the method is brought members of the Police of the Czech Republic new knowledge , which would be used in the performance of services and whether they are interested in methods of Community Policing proceed further.

Obsah

ÚVOD	8
1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	10
2 COMMUNITY POLICING	12
2.1 Příslušnost policisty k lokalitě	13
2.2 Community policing v zahraničí.....	14
2.3 Community policing v České republice.....	15
2.4 Historie Community policing.....	18
3 EUROPEAN FOUNDATION FOR QUALITY MANAGEMENT.....	20
3.1 Kvalita.....	20
3.2 Model European Foundation for Quality management.....	21
3.3 Historie modelu European Foundation for Quality Management.....	23
3.4 Aplikace modelu European Foundation for Quality Management	25
4 UPLATNĚNÍ MODELU COMMUNITY POLICING U POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.....	26
4.1 Zavedení.....	26
4.2 Zrušení.....	27
5 COMMUNITY POLICING MIMO POLICII ČESKÉ REPUBLIKY....	28
5.1 Otevřená společnost, o. p. s.....	28
5.2 Projekt Community policing pro Policii České republiky	28
6 ZÁKLADNÍ ÚTVARY ÚZEMNÍHO ODBORU SVITAVY.....	30
6.1 Obvodní oddělení Svitavy	30
6.2 Obvodní oddělení Litomyšl	31
6.3 Obvodní oddělení Moravská Třebová.....	32
6.4 Obvodní oddělení Polička.....	32
6.5 Dopravní inspektorát Svitavy.....	33
7 COMMUNITY POLICING ÚZEMNÍHO ODBORU SVITAVY.....	34
7.1 Vyhodnocení dotazníků	37

ZÁVĚR	47
POUŽITÉ ZDROJE	49
SEZNAM OBRÁZKŮ	53
SEZNAM GRAFŮ	54
SEZNAM PŘÍLOH	55

Úvod

Policie České republiky je ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky, který vznikl 15. července 1991 zákonem číslo 283/1991 Sb. o Policii České republiky. Jeho hlavním úkolem je plnit úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti státu. Vzhledem k vývoji moderní společnosti, jejíž nároky neustále stoupaly, byla v roce 2006 vytvořena analýza policejních činností, která vyvrcholila v dlouho očekávanou reformu. Hlavním cílem této reformy bylo vytvořit moderní a profesionální policejní sbor. Důležitou součástí bylo vytvoření nového zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o PČR**“), který nabyl účinnosti dne 1. ledna 2009. Tento zákon upravuje práva a povinnosti příslušníků Policie České republiky (dále jen „**policistů**“) a každý z příslušníků se jím musí řídit.

Hlavním úkolem policistů je služba veřejnosti, ochrana bezpečnosti osob, majetku, veřejného pořádku, boj proti rozmáhajícímu se terorismu, bezpečnost a plynulost silničního provozu. Předcházení trestné činnosti, přestupkům, jiným správním deliktům a plněním úkolů podle zákonů, které jsou součástí právního řádu České republiky.

V průběhu dlouhodobě probíhající reformy se Policie České republiky potýkala s rozsáhlou ekonomickou krizí, která se odrážela na vybavenosti a výplatách policistů. Dále pak odchodem vysokého počtu zkušených policistů a vysokých úsporných opatření, které se u Policie České republiky objevilo poprvé. Zvýšenou a někdy nevhodnou medializací se negativní jevy odrážely na důvěryhodnosti Policie České republiky v očích široké veřejnosti. Projekt, který měl vrátit stabilitu, byl převzat ze zahraničí do České republiky a označuje se anglickým spojením Community policing. Tento projekt nebo spíše filosofie, která ovlivňovala každodenní práci všech sloužících policistů v České republice, vyšla v platnost použitím závazného pokynu policejního prezidenta č. 211 ze dne 29. prosince 2008, o zavedení Community policing do praxe u Policie České republiky. Tomuto projektu předcházela snaha dostat se do podvědomí občanů, získat si zpět jejich důvěru a pozvednout tím samotnou úroveň Policie České republiky. Snaha působit na veřejnost spíše preventivně než represivně.

Bakalářská práce analyzuje celkový projekt Community policing a zejména na Obvodních odděleních Územního odboru Svitavy Krajského ředitelství policie Pardubického kraje (dále jen „**ÚO Svitavy KŘP PAK**“). Během zavádění metody do praxe docházelo k pravidelnému vyhodnocování činnosti policistů v rámci metody Community policing. Na základě velice uspokojivých výsledků jednotlivých Krajských ředitelství Policie České republiky již podle zákonodárců nebylo potřeba nadále se zaváděním metody pokračovat. Analyticko legislativní odbor dne 31. října 2011 zrušil závazný pokyn policejního prezidenta č. 211 ze dne 29. prosince 2008, o zavedení Community policing do praxe u Policie České republiky. Přes zrušení interního aktu řízení však nadále zůstává povinnost pro policisty při výkonu služby postupovat v metodách Community policing.

Především z důvodu stále více ustupujícího zájmu o tuto metodu a o její zavádění bude zjištěno, v jaké míře a jakým způsobem se projekt zavedl do podvědomí policistů a zda uplatňování principu Community policing v rámci Policie České republiky přineslo v daném Územním odboru očekávané změny z pohledu sloužících policistů, kteří byli zaváděním této metody nejvíce zasaženi.

1 Cíle a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce je analyzovat účinnost zavedení strategie Community policing v řadách uniformovaných policistů, jejichž hlavním úkolem je chránit bezpečnost osob, majetku a veřejného pořádku, předcházet trestné činnosti a plnit úkoly podle trestního řádu¹. Ke zjištění zadaných hypotéz budou dotazováni policisté Obvodních oddělení a Dopravního inspektorátu ÚO Svitavy KŘP PAK.

Práce bude rozdělena na část teoretickou a část empirickou. Teoretická část bude analyzovat metodu Community policing, její vývoj a rozdíly uplatňování v České republice a v zahraničí. Smyslem bude vysvětlení filosofie Community policing. Dále bude teoretická část analyzovat model European Foundation for Quality Management, jeho význam, historii a aplikaci v praxi.

V empirické části budou kvantitativní výzkumnou technikou ověřovány zadané hypotézy. Po předchozím schválení ředitele ÚO Svitavy KŘP PAK plk. Mgr. Libora Bauera a jeho zástupkyně plk. Mgr. Martiny Simonové budou vytvořeny stručně formulované dotazníky, které budou rozeslány na základní útvary (Obvodní oddělení) Policie České republiky a Dopravní inspektorát připadající do působnosti ÚO Svitavy KŘP PAK. Do uvedené působnosti spadá Obvodní oddělení Policie České republiky (dále jen „**OOP ČR**“) Svitavy v celkovém počtu 33 policistů, OOP ČR Moravská Třebová v celkovém počtu 20 policistů, OOP ČR Litomyšl v celkovém počtu 18 policistů, OOP ČR Polička v celkovém počtu 17 policistů a Dopravní inspektorát Svitavy v celkovém počtu 21 policistů. V případě sto procentní účasti policistů a jejich ochoty podílet se na projektu bude vyhotoveno celkem 108 dotazníků.

Dotazníky budou obesláni pouze uniformovaní policisté zařazení na základních útvarech Policie České republiky a Dopravním inspektorátu ÚO Svitavy KŘP PAK, kteří jsou v přímém výkonu služby. Vzhledem k jednotlivým prvkům metody Community policing je patrné, že nejvíce se tato metoda dotýká zejména těchto policistů.

¹ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, ze dne 17. 07. 2008, ve znění pozdějších předpisů, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2008, s. 3.

V závěru bakalářské práce budou ze zasláných dotazníků získány odpovědi na dotazované otázky. Zřetelný výsledek o využívání metody Community policing na ÚO Svitavy KŘP PAK vznikne po vyhodnocení všech odpovědí.

Ze získaných hodnot budou k jednotlivým otázkám vypracovány grafy, které nám přehledně vykreslí výsledky na jednotlivých základních útvarech ÚO Svitavy KŘP PAK.

Po vyhodnocení dotazníků budou potvrzeny nebo vyvráceny stanovené hypotézy. Především, zda se policejní práce po zavedení filosofie Community policing ve vybraném ÚO Svitavy KŘP PAK stala efektivnější, přinesla policistům nové poznatky, které by využili při výkonu služby a zda mají zájem i nadále v těchto metodách postupovat.

2 Community policing

Community policing je slovní spojení, které znamená komunitní přístup k policejní práci orientovanou na službu veřejnosti, anebo společenskou policejní činnost.

Každý policejní sbor, který se snaží s myšlenkou Community policing pracovat, ji chápe trochu jinak. Tato myšlenka znamená, že se jedná o policejní práci, která ve svých postupech úzce spolupracuje s komunitou (občany).

Zatímco předmětem zájmu tradičních policejních strategií je protiprávní chování, předmětem zájmu Community policing jsou následky, které kriminalita způsobuje, vzniklé škody a potenciální hrozby.

„Prevence kriminality, spolupráce Policie České republiky se zainteresovanými orgány a veřejností při zajišťování bezpečnosti a zejména předcházení trestné činnosti není v policejní práci ničím novým. Profesionální a zároveň k veřejnosti vstřícný výkon policejní práce, který se opírá o ochotu veřejnosti podílet se na věcech veřejných, se dnes jednotně označuje anglickým termínem Community policing.“²

„Community policing je filosofie policejní práce, která klade důraz na místní znalost a ukotvenost policisty v lokalitě, ve které slouží. Cílem všech policejních postupů, které z této filozofie vycházejí, je zapojit veřejnost do policejní práce takovým způsobem a v takové míře, aby se zvýšila její efektivita, a zapojit policistu do veřejného života takovým způsobem a v takové míře, aby se zvýšila jeho prestiž.

Jednotlivé postupy, které z této filosofie vycházejí, jsou založené na spolupráci policie, veřejnosti, samosprávy a místních organizací a institucí. Na otevřené, partnerské komunikaci, sdílení společných problémů v oblasti kriminality, hledání a přijímání společných řešení. Všechny tyto postupy jsou zaměřené na předcházení škodám a následkům kriminálního a rizikového chování nebo na předcházení recidivě takového chování.

Partnerská spolupráce je založená na hledání společných cílů a společných cest, jak těchto cílů dosáhnout. Opatření, která všechny spolupracující subjekty přijímají,

² Policie České republiky : *Community policing* [online]. Praha : Policie ČR, 2010 [cit. 2013-11-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/co-je-to-community-policing.aspx>>.

jsou buď dlouhodobá, zaměřená na zmírnění setrvalých problémů, anebo krátkodobá, vyžadující rychlé a okamžité řešení aktuálně vzniklého ohrožení.“³

Pojem Community policing zkrátka nemá jednotnou definici ani jednotný obsah a proto se stává, že si pod ním každý představuje něco trochu jiného. Někoho napadne prevence, jiného občůzkář s osobní a místní znalostí. Je to způsobeno tím, že je to spíš filosofie než taktika nebo nějaký specifický přístup.

Základem této filosofie je policista, vykonávající občůzkovou činnost ve svěřeném rajónu. Jeho úkolem je v lokalitě získat perfektní osobní a místní znalost, navázat kontakt s klíčovými partnery, naplánovat společná jednání, na kterých bude přednášet své poznatky o bezpečnostní situaci v dané lokalitě.

Policista je totiž většinou v roli, která vůči občanům není příjemná. Málokdy z ní pro občana plyne něco užitečného. Setkání tedy policisty a občana je většinou problémový kontakt. Policie se tedy touto filosofií snaží opět vyjít vstříc občanům a současně si chce udržet vysokou odbornost. Cílem je znovu si získat ztracenou důvěru a probudit v občanech ochotu a chuť podílet se společně s policií na veřejném pořádku⁴.

2.1 Příslušnost policisty k lokalitě

Budou-li všichni jednat podle filosofie Community policing, pak policie bude s veřejností aktivně komunikovat a její jednání nebude pouze reaktivní – tedy vyšetřovat a řešit kriminalitu, která již nastala. Veřejnost pak přijme svůj spravedlivý díl odpovědnosti za vlastní bezpečnost a bezpečnost celého společenství. Policie nebude považována za jedinou složku, která se má o bezpečnost starat. Veřejnost oproti tomu bude policií brána jako rovnoprávný partner, na kterého je možné delegovat část odpovědnosti za oblast kontroly kriminality a pochopitelně i veřejného pořádku⁵.

„Kdo se pod pojmem veřejnost skrývá? V podstatě každý, kdo se podílet na řešení problémů chce, přináší něco podnětného a přijme svůj spravedlivý díl odpovědnosti. Ta se projevuje zejména tím, že disponujeme nějakou schopností cokoliv

³ Společně k bezpečí o. s. : *Community policing* [online]. Praha : Společně k bezpečí o. s., 2009 [cit. 2013-12-05]. Dostupné z WWW:

<http://www.spolecnekbezpeci.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=11>.

⁴ TOŠOVSKÝ, M, a kol. *Bezpečnost a právo na místní úrovni*. Praha : Centrum ProPolice, 2010, s. 6.

⁵ POSPÍŠILOVÁ, K., VESELÁ, M. *Community policing : Manuál pro uniformovanou policii*. Praha : Společně k bezpečí, 2008, s. 15.

řešit nebo se na řešení spolupodílet. Výsledkem takové spolupráce v rámci celého společenství mohou být například nejrůznější situační opatření od organizace pochůzkové služby přes kvalitní technické zabezpečení až po architektonické úpravy veřejných prostranství.“⁶

2.2 Community policing v zahraničí

Prosazování postupů Community policing vzniklo ve **Velké Británii**. Policie ve Velké Británii je proslulá svojí komunikací s občany a řešení problémů bez konfliktů. Občanům svěřuje podíl v rozhodování, co má a nemá být úkolem pro policii a některým občanům dokonce i umožňuje se na těchto úkolech přímo podílet.

Ve Velké Británii rovněž funguje spolupráce při řešení konkrétních úkolů. Např. v případě drogové problematiky spolupracují policisté se zástupci škol a se zástupci zdravotnických zařízení apod.

Dalším vzorovým příkladem ze zahraničí je **Finsko**. Důvěra občanů v policii je na velmi vysoké úrovni, ale přesto finská policie neřeší problémy kriminality sama.

Community policing ve Finsku obsahuje 3 pilíře. Prvním pilířem je komunitní plánování. Ve velkých městech policie usiluje o propojení bezpečnostních opatření s plány výstavby i budováním sociálních služeb. Druhý pilíř řeší problémy v menších městech a na venkově. Na řešení konkrétního problému se shodne policie společně se zástupci měst nebo obcí a poté je společnými silami řeší. Třetím pilířem jsou policisté. Zejména územně odpovědní policisté, kteří mají jediný úkol a to být každý den v úzkém kontaktu s místními obyvateli.

V **Nizozemí** funguje otevřená státní správa a policie, jelikož v zemi propagují liberální a otevřený přístup k dění ve společnosti. V jednotlivých městech jsou zřízeny tzv. bezpečnostní rady, které ukládají policii úkoly na následující rok. Policie při plnění svých úkolů úzce spolupracuje s vedením města. Odpovědnost za bezpečnost ve městě je pak rozdělena na radnici města a místní policejní útvar. Právě v Nizozemí vznikl nápad pro rekonstrukce služeben s recepcemi – Projekt P1000.

⁶ VESELÁ, M. *Community policing* [online]. Praha : ProPolice, 2010 [cit. 2012-09-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.community-policing.cz/soubory/community-policing-clanek.doc>>.

V **Belgii** je Community policing zákonem stanovený pilíř policejní práce. Místní policie (v České republice kombinace Obvodního oddělení Policie České republiky a Městské policie) jsou odpovědné starostům města.

Činnost policie v **Irsku** určují tzv. sítě dobrovolníků, s nimiž policie spolupracuje při získávání a sdílení informací. Každý územně odpovědný policista si tyto sítě buduje sám v různém množství podle potřeby. Může se jednat o sítě na sídlišti, jednotlivých ulicích nebo ve školách, nemocnicích a úřadech⁷.

Filosofie Community policing je uznávaná po celém světě a svým přístupem zlepšuje bezpečnost ve společnosti. Znamená to, že komunita je bezpečnějším místem k žití a život místních lidí je čím dál kvalitnější.

Princip Community policing je uplatňován lokálně, národní systémy tvoří pouze obecný rámec. V praxi není možné převzít či upravit vybraný národní model. Různé zahraniční metody či vlastní metody je nutno vždy vyzkoušet v místních podmínkách.

2.3 Community policing v České republice

Policie si vzala příklad ze zahraničí a snaží se být vůči občanům přístupnější, což je velmi důležité pro budoucí existenci Policie České republiky. Velmi brzy se ukázalo, že v České republice je při prosazování filosofie Community policing důležité najít a vymyslet jeho „českou verzi“, než přebírat nějaké vzorové příklady ze zahraničí. Jak je již uvedeno výše, každý člověk i každý policejní sbor si tuto filosofii vysvětluje trochu jinak a zahrnuje do ní trochu jiné postupy. Základ je ale vždy stejný. Otevřenost, schopnost reagovat na potřeby veřejnosti, kriminalitu vnímat jako společenský problém a společně ho řešit, prevence, dobrá osobní a místní znalost a dobré vztahy s občany.

Pilotní projekty Community policing v České republice byly dva. Oba měly zvýšit kvalitu služby poskytované veřejnosti. Měly obnovit důvěru občanů v činnost policie, zvýšit bezpečnost a pocit bezpečí a vytvořit spolupráci mezi policií a jejími partnery.

⁷ TOŠOVSKÝ, M. *Čtení o Community policing*. Praha: Centrum ProPolice, 2010, s. 15 – 22.

V roce 2004 byl zahájen **první projekt**, který vedl Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra. Právě oni zahájili používání postupů Community policing v podmínkách České republiky. K tomuto však potřebovali partnery, kterými byly Obvodní oddělení Tišnov a Obvodní oddělení Zruč nad Sázavou. V obou případech se jedná o Obvodní oddělení III. typu. Velmi úzce také spolupracovali s Otevřenou společností, o. p. s. Tento projekt byl první, díky kterému měli policisté i veřejnost možnost seznámit se se zaváděním postupů Community policing a jejich výsledky. V té době vznikly základní materiály, jako například 21 doporučení pro pořádkovou policii.

Druhý projekt Podpora posílení prevence a metody Community policing v České republice byl realizován v roce 2005 v návaznosti na projekt European Foundation for Quality Management. Zde fungovala úzká spolupráce s Odborem personální práce Ministerstva vnitra, Policejním prezidiem a policejním sborem z Holandska a Irsko⁸.

Mezi výsledky projektu patří:

- 1) Prolomení Internetové bariéry. Pilotní místa byla připojena k tomuto zdroji informací.
- 2) Vznik projektu „Poznej svého policistu“. Fotografie jednotlivých územně odpovědných policistů s jemu přidělenými místy byly vyvěšeny na webových stránkách policie. Díky němuž má občan přehled o tom, který policista má na starosti určitá území.
- 3) Finanční podpora při budování nových recepcí na útvarech policie. Tyto se postupně vytvářely již od roku 2002, kdy je z velké části podporoval ministr Ivan Langer projektem P-1000. Recepce s recepčními nahradily malé okénka, ke kterým se občané museli sklánět. Dále je v těchto prostorách mnoho užitečných prospektů, zpřístupněny nejaktuálnější informace a rady pro občany.
- 4) Pravidelná setkání policistů s veřejností (se starosty měst a obcí, se zástupci nebo řediteli škol, firem a jiných organizací.)⁹

⁸ TOŠOVSKÝ, M. *Čtení o Community policing*. Praha: Centrum ProPolice, 2010. s. 7-10.

⁹ TOŠOVSKÝ, M. *Čtení o Community policing*. Praha: Centrum ProPolice, 2010. s. 10.

„Projekt Podpora posílení prevence a metody Community policing v práci Policie České republiky byl ze strany Evropské unie dotován částkou 800 000 EUR (cca 24 000 000 Kč) a ze strany Ministerstva vnitra České republiky a Policie České republiky částkou 90 000 EUR (cca 2 700 000 Kč).“¹⁰

Jako výsledek těchto dvou projektů byl velký nárůst policejních stanic, které převzaly nový styl. Obyvatelé České republiky si postupně začínají uvědomovat, že bezpečnost v místních lokalitách samozřejmě závisí na Policii České republiky, ale také na všech ostatních spoluobčanech, kteří by měli s policií úzce spolupracovat.

Projekt P1000 vznikl z iniciativy ministra vnitra Ivana Langera. Projekt měl plnou podporu Ministra vnitra i vedení Ministerstva vnitra a Policejního prezidia, kteří tak jasně ukazují, kde leží jejich priority a motivace. Projekt P1000 byl jeden z pilířů reformy a byl systémovým řešením modernizace Policie České republiky. Byl průlomový v tom, že modernizace služeben se prováděla jak z hlediska služeb pro občany v duchu hesla policejní služebna – místo důvěry a bezpečí, tak o zlepšování pracovních podmínek pro policisty.

„Ponuré a nehostinné kanceláře a čekárny se zamřížovanými okny a se zařízením, které pamatuje mnohdy ještě Veřejnou bezpečnost, se postupně staly minulostí. Byly nahrazovány moderními recepcemi, ve kterých budou civilní zaměstnanci kvalifikovaně a efektivně pomáhat občanům při vyřizování jejich běžných záležitostí. V názvu P1000 je obsaženo, že měla být postupně do roku 2010 modernizována většina policejních služeben na celém území ČR. Jedná se o výraznou změnu, kterou policie nezažila 60 let.

Hlavním přínosem projektu P1000 je zcela nový přístup k veřejnosti, nový vzhled i prostředí služeben. Odstranění hlavní bariéry mezi veřejností a policií. A dále přispění k budování trvalé důvěry v Policii České republiky.“¹¹

¹⁰BEZDĚK, P. *Podpora posílení prevence a metody Community policing v práci Policie České republiky* [online]. Praha : Ministerstvo vnitra ČR, 2005 [cit.2013-03-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/soubor/zari2005-pdf.aspx>>.

¹¹ Policie České republiky : *Management kvality* [online]. Praha : Policie ČR, 2010 [cit. 2013-01-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/soucasnost-managementu-kvality-upcr.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>>.

2.4 Historie Community policing

Termín Community policing se poprvé objevil v 70. letech. Jednalo se o moderní filosofii policejní práce, která si kladla za cíl tuto práci zlepšit a změnit přístup k výkonu policejní práce v mnoha rovinách.

Součástí byl i návrat k policejní činnosti stejně, jak tomu bylo v dřívějších dobách. Např. opět zavést pěší hlídky, více komunikovat a budovat dobré vztahy s občany a policejní práci směřovat jako službu veřejnosti. Současně však bylo třeba zachovat moderní prostředky, jako byly telekomunikace, počítače a automobily.

Community policing prosazuje blízkou spolupráci s občany. K tomu využívá tzv. územně odpovědné policisty nebo okrskáře, kteří mají na starosti jednotlivá území, v nichž zodpovídají za bezpečnost a pocit bezpečí místních občanů. Dále je prosazována snaha o zmenšení prostor vhodných pro kriminalitu. Prevence je nejdůležitější činností. Absence zločinu a bezpečnost občanů je důležitější, než vysoký počet zadržených pachatelů¹².

„V 80. letech již bylo Community policing dominantním směrem policejní práce. Sjednocovalo policii a komunitu. Jedná se o filosofii, která měla mnoho pojmenování, která však znamenala totéž. Např. Neighbour hood Policing ve Velké Británii, Directed Area Responsibility Team programs a Neighbor hood Oriented Policing v Houstonu, Community Mobilization Project Los Angeles, Chicago Alternative Policing Strategy v Chicagu či Community Patrol Officer Program v Brooklynu, aj.).“¹³

V 90. letech již byla filosofie Community policing v širokém povědomí veřejnosti. V roce 1992 bylo jedním z témat národních voleb USA. Bylo najato 100 000 nových policistů pro službu zaměřenou na komunitu a řešení jejích problémů. Současné bylo vytvořeno i vládní centrum Office of Community Oriented Policing Services, jenž vytvořilo vědeckou základnu pro prosazování myšlenky Community policing.

Za zakladatele se považuje politik, ministr a později ministerský předseda Velké Británie 19. století sir **Robert Peel**. V roce 1829 prosadil

¹² ECK, J. E., CLARKE, R. V. *Analýza kriminality v 60 krocích*. Praha : Otevřená společnost, o. p. s. / Centrum ProPolice, 2010, s. 18-22.

¹³ TOŠOVSKÝ, M. *Čtení o Community policing*. 1. vyd. Praha: Centrum ProPolice, 2010, s. 25.

Metropolitan Police Act, který umožnil vytvořit placený profesionální sbor v hlavním městě britského impéria Londýně. Peelův sbor měl za úkol vůči kriminalitě působit preventivně. Stanovil principy policejní práce, které se uplatňují až do dnešní doby. Prosazoval jako nejúčinnější způsob boje s kriminalitou odvrácení zločinu, více než jeho potrestání. Prevence je daleko účinnější než represe¹⁴.

„Vytvořil tzv. Devět Peelových principů policejní práce:

- 1) Základním posláním policejní práce je předcházet porušování zákona.
- 2) Schopnost policie vykonávat své povinnosti závisí na tom, jak vlastní činnost obhájí před veřejností.
- 3) Policie musí vystupovat tak, aby si zajistila dobrovolnou spolupráci veřejnosti při vymáhání práva.
- 4) Míra žádoucí spolupráce ze strany veřejnosti se v jednotlivých případech úměrně snižuje s tím, jak narůstá nutnost použití síly.
- 5) Vstřícnost občanů si policie nemá získávat tím, že si je bude předcházet, ale z toho, že bude důsledně a nestranně prosazovat zákon.
- 6) Policie využívá násilí k prosazení zákonnosti jenom tehdy, když se přesvědčování, doporučování i varování ukážou jako neúčelné.
- 7) Policie nesmí zapomínat, že je součástí veřejnosti – součástí placenou za to, že věnuje svůj čas práci pro bezpečí a blaho společnosti.
- 8) Policie se nesmí odchýlit od svých běžných funkcí a přivlastňovat si úlohu justice.
- 9) Efektivita policejní práce se posuzuje podle absence kriminality, ne podle toho, jak je viditelná snaha policie bojovat proti kriminalitě.“¹⁵

Postupně se britský model policejní práce zavedl i v USA. V roce 1844 vznikl placený policejní sbor v New Yorku, který převzal Peelovy principy policejní práce, ze kterých vznikla filosofie Community policing.

¹⁴ TOŠOVSKÝ, M. *Čtení o Community policing*. 1. vyd. Praha: Centrum ProPolice, 2010, s. 28.

¹⁵ TOŠOVSKÝ, M., *Čtení o Community policing*. 1. vyd. Praha: Centrum ProPolice. 2010, s. 29.

3 European Foundation for Quality Management

3.1 Kvalita

Pojem kvalita je v dnešní době skloňováno do všech jejích podob. Kvalita výrobků a služeb rozhoduje o úspěšnosti firmy a používá se k udání určité úrovně. Udává splnění nebo nesplnění určitých požadavků nebo je dokonce překračuje.

Neexistuje žádná učebnicová definice kvality. Nedá se zvážit ani změřit a nemá žádnou jednotku. Kvalita by se dala definovat pojmem „vhodnost k danému účelu“ nebo pojmem vynikající „excellence“.

Pojem řízení kvality „Quality Management“ znamená hodnocení kvality, udržování, rozvíjení a kontrola kvality.

Kvalita produktů a služeb je v dnešní době vnímána jako základ úspěchu. Z tohoto důvodu je důraz na kvalitu kladen čím dál více. Každá organizace by proto měla mít perfektně zvládnutý systém řízení kvality a pracovníci uvnitř organizace by měli být vybíráni velmi důkladně. Všichni pracovníci musí chápat a dodržovat základní podmínky pro splnění kvality, kterými jsou:

- 1) organizace se orientuje na zákazníka,
- 2) nutnost týmové práce,
- 3) důraz je kladen na vedení lidí,
- 4) reakce na změny vnějšího okolí,
- 5) spolupráce a komunikace uvnitř podniku¹⁶.

Policie České republiky je jedna z největších institucí v České republice. Spokojenost zaměstnanců se odráží na výsledcích jejich práce. Každý z policistů by měl dbát na dodržování základních podmínek kvality¹⁷.

Cílem projektu European Foundation for Quality Management je, aby občané k Policii České republiky a celé státní správě získali pozitivní vztah, aby byli policisté v budoucnosti využiti co nejefektivněji a aby byly nastaveny stejné podmínky a postupy

¹⁶ NEDÁL, J, a kol. *Moderní management jakosti*. Praha : Management Press, s. r. o., 2008, s. 19-21.

¹⁷ BARTOŠOVÁ, H. *Management teorie a praxe policejní činnosti*. Praha, 1999, s. 15.

pro občany na jakékoliv služebně v celé Evropské unii. Cestou k dosažení těchto cílů je zavádění modelu, který moderní policejní sbory nazývají Community policing.

3.2 Model European Foundation for Quality management

„Model je manažerským nástrojem, který umožňuje systematicky zjišťovat a hodnotit kvalitu výkonů organizace. Lze ho aplikovat jak v komerční sféře, tak v neziskových organizacích a úřadech veřejné správy. Jeho použití vede ke zlepšení výkonu ve všech oblastech řízení a konečným výsledkem jsou pak kvalitnější produkty a služby pro zákazníky, vyšší spokojenost obchodních partnerů, občanů i vlastních zaměstnanců.

Výhody užití modelu:

- 1) poskytnutí komplexního pohledu na organizaci,
- 2) přehodnocení vize a strategie organizace,
- 3) měření výkonnosti činností organizace (aspekt spokojenosti zákazníka),
- 4) definování silných a slabých stránek – tzv. akční plán,
- 5) proces periodického sebehodnocení útvarů.“¹⁸

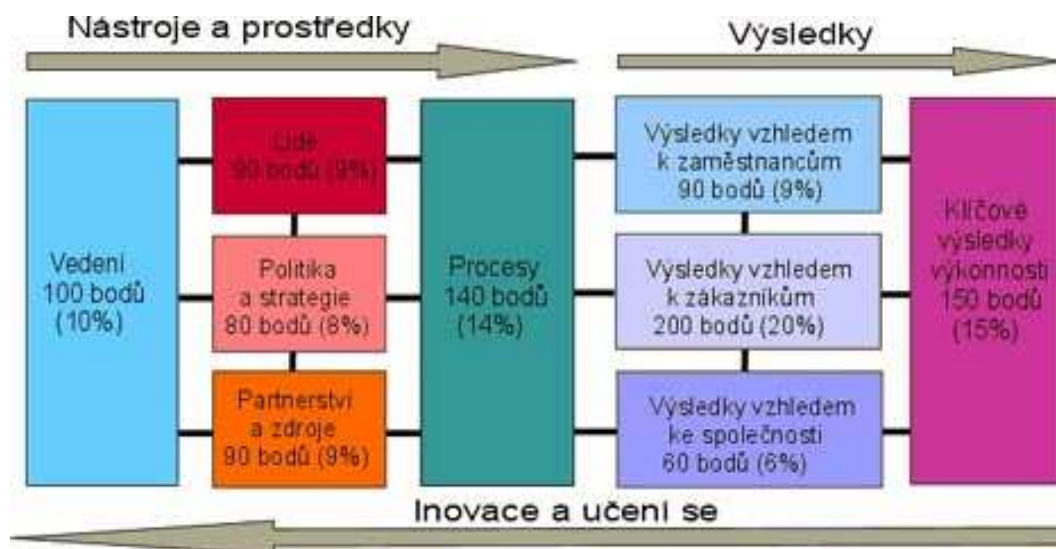
V současnosti se model považuje za nejpropracovanější nástroj řízení organizací. Univerzálnost modelu vytváří příležitosti ke srovnání firem mezi sebou i napříč různými obory v průmyslu, službách a neziskovém sektoru.

V podmínkách Policie České republiky může jít o vzájemné porovnávání mezi organizačními celky se stejnými nebo podobnými funkcemi.

European Foundation for Quality Management model Excellence hodnotí 9 kritérií. Prvních 5 vytváří předpoklady pro to, aby organizace měla dobré výsledky. Další 4 kritéria organizaci hodnotí z hlediska dosažených výsledků a cílů, které si stanovila.

¹⁸Ministerstvo vnitra České republiky : *Model EFQM* [online]. Praha : MVCR, 2008 [cit. 2012/12/20]. Dostupné z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/ministerstvo/person/efqm.html>>.

Graf č. 1: Struktura kritérií hodnocení jakosti¹⁹

- 1) VEDENÍ – posuzování chování a činností vedoucích pracovníků zejména s ohledem na to, jak prosazují a podporují systém řízení kvality.
- 2) STRATEGIE – schopnost formulovat cíle, strategie a plány organizace, jejich prezentace a postupy pro jejich realizaci.
- 3) ŘÍZENÍ PRACOVNÍKŮ – využívání celkového potenciálu lidských zdrojů organizace (výběr, plánování osob, rozvoje, hodnocení výsledků práce, odměňování a vzdělávání).
- 4) ŘÍZENÍ ZDROJŮ – efektivnost a účinnost řízení zdrojů organizace (finanční zdroje a informační zdroje).
- 5) SYSTÉMY ŘÍZENÍ A PROCESY – způsob poskytování služeb zákazníkům (občanům a institucím a zjišťování jejich potřeb).
- 6) SPOKOJENOST ZÁKAZNÍKŮ – postoj zákazníků k poskytovaným službám, ochota ke spolupráci, důvěra zákazníků.
- 7) SPOKOJENOST PRACOVNÍKŮ (policistů a zaměstnanců) – potřeby a očekávání, komunikace, vzdělávání, sociální zabezpečení.
- 8) ODPOVĚDNOST VŮČI SPOLEČNOSTI – výsledky organizace s ohledem na potřeby regionu a společnosti.

¹⁹ BEZDĚK, P. Ministerstvo vnitra České republiky : *Odbor personální MV* [online]. Praha, 2007 [cit. 2012-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/SCRIPT/ViewFile.aspx?docid=21239852>>.

- 9) VÝSLEDKY PODNIKÁNÍ – trendy vývoje nápadu trestné činnosti, kvalita objasňování a žalovatelnost trestných činů.²⁰

3.3 Historie modelu European Foundation for Quality Management

Začátky sahají až do doby po druhé světové válce, kdy americká vojenská správa Japonska stála před úkolem obnovit válkou zničený japonský průmysl.

V roce 1950 byl vytvořen Svaz Japonských vědců a inženýrů (JUSE), kteří měli v zemi předávat své zkušenosti. Jedním z vědců byl W. E. Deming, který se specializoval na vedení podniku. Deming přednášel o zapojení všech pracujících lidí do procesu zajištění kvality. Podle jeho metod byli za kvalitu odpovědni všichni pracovníci zapojení do procesu výroby zboží nebo poskytování služeb. Celkový přístup ke kvalitě byl později vyjádřen i názvem Total Quality Control.

Japonský průmysl se pomocí nových metod vzpamatoval za pouhé 4 roky a získával stále více na kvalitě.

Podniky v USA se začaly zajímat o metody aplikované v Japonsku a přejímaly koncept řízení kvality. V souvislosti s tím došlo i ke změně názvu z Total Quality Control na Total Quality Management.

Slovo management na rozdíl od kontroly lépe vystihuje prvek vedení lidí za účelem kvalitnějších výrobků. Dále se používá pro označení systému celopodnikového řízení jakosti. Koncepce Total Quality Management není nijak svázána s normami a předpisy, ale je otevřeným systémem přijímajícím vše pozitivní, co může být využito pro rozvoj podniku.

Definice Total Quality Management:

„Total Quality Management je filosofie managementu formulující zákazníkem řízený a učící se podnik k tomu, aby se dosáhlo plné spokojenosti zákazníků díky neustálému zvyšování účinnosti podnikových procesů.“²¹

²⁰ Ministerstvo vnitra České republiky : *Model EFQM* [online]. Praha : MVCR, 2008 [cit. 2012/11/12]. Dostupné z WWW: < <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/ministerstvo/person/efqm.html>>.

²¹ NEDÁL, J. a kol.: *Moderní systémy řízení jakosti*. Praha: Management Press, s. r. o., 2002, s. 39.

Když USA začaly přejímat aplikaci a použití Total Quality Management do praxe, státy Evropy o tomto začaly také přemýšlet. Evropa za Japonskem zaostávala ještě více, než Spojené státy.

Teprve v 80. letech dochází k aplikacím přístupu Total Quality Management a to pouze ve vybraných podnicích Evropy. V září roku 1988 byla předními soukromými společnostmi založena nadace European Foundation for Quality Management. Do českého jazyka přeloženo jako Evropská nadace pro řízení kvality.

Mezi tyto špičkové společnosti patřil německý Volkswagen, švédský AB Elektolux, francouzský Renault, holandský Philips, švýcarský Nestlé, italský Olivetti a další.

Účelem této nadace bylo vytvoření modelu, podle kterého by se společnosti mohly řídit za účelem svého zkvalitnění. Prvním krokem bylo vytvoření modelu, který se jmenoval Evropský model pro excelenci v podnikání. Později byl přejmenován na model Excellence European Foundation for Quality Management. Model byl poprvé představen v roce 1991. Cílem bylo vytvoření Evropské ceny za jakost, která byla poprvé udělena v roce 1992.

Název European Foundation for Quality Management Excellence model je ochrannou registrovanou známkou. Dále je také nástrojem pro řízení kvality, který lze aplikovat i v neziskových organizacích a úřadech veřejné správy.

V červnu roku 2001 byl dokončen projekt Phare CZ 98/1B/JH/02 „Komplexní systém řízení lidských zdrojů pro českou policii – program odborného vzdělávání pro příslušníky policie a pracovníky Ministerstva vnitra“.

Tzv. Twinningová smlouva projektu Phare 2001 pro Českou republiku č. CZ 01/1B/JH/04 „Zavedení modelu Evropské nadace pro řízení kvality (EFQM) do Policie ČR“ byla ratifikována dne 11. listopadu 2002. Prováděním této Twinningové smlouvy byl za stranu kandidátské země pověřen personální odbor Ministerstva vnitra České republiky ve spolupráci s Policejním prezidiem České republiky.

Hlavním cílem projektu je zavést model do všech útvarů Policie České republiky a dále bojovat se všemi formami trestné činnosti za pomoci více organizací než pouze policie.

Účelem projektu je zlepšit výkonnost a součinnost služby policie – služby se zaměřením na zákazníky (občany, starosty, státní zástupce, soudy a další instituce) a založit systém řízení kvality, který je slučitelný s filosofií Evropské nadace pro řízení kvality²².

3.4 Aplikace modelu European Foundation for Quality Management

Model slouží organizacím, které hledají cestu k prosazování moderních manažerských metod s cílem zvyšování výkonnosti a úspěšnosti. Hlavními nástroji praktické aplikace modelu je sebehodnocení a benchmarking. Model European Foundation for Quality Management je manažerský nástroj. Je to fiktivní organizace, vytvořená na základě praktických zkušeností. Nejlepší a nejvýznamnější manažeři společností celé Evropy se podíleli na tvorbě této organizace a vložili do ní své praktické zkušenosti. Vytvořili soubor podmínek, který se pravidelně aktualizuje. Dodržováním těchto podmínek se organizace stane excelentní. Model je tedy vzor, kterému se každá firma snaží co nejvíce přiblížit.

Sebehodnocení je systematický a pravidelný proces přezkoumávání činností a výsledků organizace. Organizace musí nejdříve své činnosti pojmenovat, popsat a pak hodnotit. Na základě sebehodnocení organizace zjistí všechny svoje slabé stránky. Zákazníkem pro sebehodnocení je vrcholové vedení společnosti. Sebehodnocení realizují vlastní členové organizace a vždy jde o týmovou záležitost. Sebehodnocení musí vždy vycházet z analýzy názorů zákazníků, z analýzy názorů organizace a procesů.

Benchmarking Je systematický a průběžný proces měření. Proces, který neustále porovnává procesy své organizace s nejlepšími organizacemi ve své třídě kdekoliv na světě. Záměrem Benchmarkingu je stanovení cílů pro nastartování procesu neustálého zlepšování. Výsledkem by mělo být lepší rozhodování, stanovení náročnějších cílů, urychlení procesu změny, úspory nákladů nebo porozumění výkonnosti na úrovni světové třídy. Smyslem Benchmarkingu je zjištění pozice vlastní společnosti na trhu a její zlepšení na základě srovnání s konkurencí²³.

²² ŠOPEK, J. *Policejní management*. Brno : SPŠ MV, 2004, s. 39.

²³ NEDÁL, J, a kol. *Benchmarking Mýty a skutečnost*. Praha : Management Press, s. r. o., 2011, s. 11–17.

4 Uplatnění modelu Community policing u Policie České republiky

4.1 Zavedení

„Dne 29. prosince 2008 vyšel závazný pokyn policejního prezidenta č. 211, o zavedení Community policing do praxe u Policie České republiky (o zavedení Community policing).“²⁴

Tímto závazným pokynem se zavádí metoda Community policing do praxe všech útvarů a organizačních článků policie.

„Profesionální a zároveň k veřejnosti vstřícný výkon služby je založený zejména na těchto principech:

- a) za bezpečnost a veřejný pořádek není odpovědná pouze policie, nýbrž celá veřejnost.; fyzické a právnické osoby (dále jen „partner“) přijímají i díky tomuto policejnímu přístupu svůj díl odpovědnosti za kvalitu života v místě svého bydliště (sídla),
- b) místní problémy jsou řešeny na místní úrovni,
- c) v okrsku vykonává občůzkovou službu policista se svěřenou územní odpovědností za daný okrsek (občan osobně zná „svého“ policistu),
- d) policie zaměřuje svou činnost na preventivní působení, které předchází represí a vede své partnery ke společnému identifikování bezpečnostních rizik a současně usiluje o omezení příčin jejich vzniku,
- e) policie pravidelně informuje veřejnost o bezpečnostní situaci v území a při plánování své činnosti bere v úvahu potřeby a očekávání partnerů získané zejména z průzkumů spokojenosti (Model excellence EFQM).“²⁵

Závazný pokyn nabývá účinnosti dne 1. ledna 2009.

²⁴ ČESKO. ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA č. 211, ze dne 29. prosince 2008, s účinností od 1. 1. 2009, o zavedení metody Community policing do praxe u Policie České republiky (o zavedení Community policing), ve znění pozdějších předpisů.

²⁵ ČESKO. ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA č. 211, ze dne 29. prosince 2008, s účinností od 1. 1. 2009, o zavedení metody Community policing do praxe u Policie České republiky (o zavedení Community policing), ve znění pozdějších předpisů.

4.2 Zrušení

Během doby zavádění metody Community policing do praxe služby pořádkové policie docházelo k pravidelnému pololetnímu vyhodnocování. S ohledem na pozitivní výsledky na jednotlivých krajských ředitelstvích policie již podle zákonodárců není potřeba s tímto zaváděním pokračovat.

Dne 31. října 2011 byl závazný pokyn policejního prezidenta č. 211/2008, o zavedení Community policing do praxe u Policie České republiky (o zavedení Community policing) analyticky legislativním odborem zrušen. V současné době je aplikace modelu Community policing v praxi na uvážení organizačních článků Policie České republiky. Dále byla zrušena povinnost vyplňovat formuláře, které byly vytvořeny v souvislosti s možností provádět vyhodnocování aktuálního stavu plnění.

I přes zrušení interního aktu řízení je dále nutné při výkonu služby postupovat v souladu s principy Community policing.

V novelizovaném závazném pokynu policejního prezidenta č. 180/2012, o plnění základních úkolů služby pořádkové policie došlo k nahrazení pojmu *Community policing* pojmem *službou veřejnosti*. Obsah obou pojmů je téměř totožný. „Služba spočívající zejména v provádění opatření k předcházení protiprávního jednání a odstraňování příčin jeho vzniku v úzké spolupráci se státními orgány, orgány územních samosprávných celků a právníky a fyzickými osobami, vycházející z dobré místní a osobní znalosti.“²⁶

²⁶ ČESKO. ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA, č. 180 ze dne 28. listopadu 2012, s účinností od 1. 1. 2013, o plnění základních úkolů služby pořádkové policie, ve znění pozdějších předpisů.

5 Community policing mimo Policii České republiky

5.1 Otevřená společnost, o. p. s.

„Otevřená společnost, obecně prospěšná společnost, je neziskovou organizací, která přispívá ke konsolidaci občanské společnosti v České republice rozvojem principů a prosazováním politik založených na kultuře práva a právního státu, demokratické formy správy státu a ochrany lidských práv.“²⁷

Na základě zkušeností, které získala Otevřená společnost projektem „Zavádění prvků Community policing do praxe Policie České republiky“, vytvořila centrum pro rozvoj práce policie pojmenované ProPolice. Cílem ProPolice je přispívat k tomu, aby se Policie České republiky aktivně podílela na prostředí, v němž žijí policisté i veřejnost.

„U založení ProPolice stálo přesvědčení, že činnost a úloha policie není otázkou pouze pro státní správu, protože se dotýká všech občanů. Obecným cílem ProPolice je přinášet nové myšlenky a testovat nové přístupy k policejní práci a přispívat k tomu, aby policie neprosazovala zákonnost pouze represí, ale i aktivním působením na proměnu prostředí, v němž žijeme a z nějž porušování zákona vychází.“²⁸

5.2 Projekt Community policing pro Policii České republiky

Centrum ProPolice vytvořila Internetový kurz Community policing a prevence kriminality na místní úrovni. Primárně byl kurz vytvořen pro územně odpovědné policisty a strážníky obecních policií. Pilotní testovací kurzy proběhly na Vyšších policejních školách Ministerstva vnitra v Brně a v Praze. Autory kurzu jsou lidé z Centra pro rozvoj policejní práce ProPolice při Otevřené společnosti, o. p. s.

Cílem kurzu je seznámení studentů s uvažováním o policejní práci na základě filosofie Community policing. Dále s jejími základními principy, které

²⁷Otevřená společnost, o. p. s. *Community policing* : Kdo jsme [online]. Praha : ProPolice [cit. 2012-09-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.osops.cz/cz/o-nas/>>.

²⁸Otevřená společnost, o. p. s. *Community policing* : Projekty Otevřené společnosti [online]. Praha : ProPolice [cit. 2012-09-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.osops.cz/cz/projekty/community-policing/>>.

ji pomáhají prosazovat do každodenní praxe policistů. Kurz nevyžaduje specifickou odbornost v policejní problematice. Vyžaduje všeobecný přehled o práci a činnosti Policie České republiky a zamyšlení se nad vlastní činností a postupech při výkonu práce policisty. Výuka probíhá formou internetového vzdělávání (e-learningu). Výhodou této formy je přístupnost všem, kdo má zájem projektu Community policing věnovat trochu času a dále časová flexibilita. Kurz je rozdělen na 12 lekcí a každá lekce trvá týden. Studium 2 hodiny týdně by mělo stačit k absolvování kurzu. Po úspěšném ukončení kurzu student obdrží Osvědčení²⁹.

Studenti pracují se vzorovým příkladem sídliště, na kterém jsou konkrétní problémy. Mezi nejtypičtější problém patří mládež, která se schází pod balkóny jednoho z paneláků. Pod ním kouří, popíjí alkoholické nápoje a poslouchá muziku. Hluk, který dělají, obtěžuje obyvatele bytů, kteří se neustále dožadují pomoci od Policie České republiky.

Úkolem kurzu je postupně v jednotlivých lekcích řešit a současně vyřešit jednotlivé problémy v dané lokalitě. Zvyšovanou lekcí se zvyšuje náročnost úkolů a vynaložená náročnost k jejich vyřešení. Po správném vyhodnocení dané situace student dostane určitý počet bodů, který se postupně sčítá a je součástí závěrečného hodnocení.

Tento e-learningový kurz pomáhá přesně pochopit a definovat metody Community policing a jejich praktické zavádění do praxe. Jednoduchou formou vysvětluje, jak správně chápat policejní práci vycházející z filosofie Community policing.

²⁹ Příloha č. I. Osvědčení získané za absolvování kurzu Community policing.

6 Základní útvary Územního odboru Svitavy

Územní odbor Svitavy současně s Územními odbory Ústí nad Orlicí, Chrudim a Pardubice tvoří společně Krajské ředitelství policie Pardubického kraje. Svojí rozlohou 1 379 km² je největším územním odborem v Pardubickém kraji. Je rozdělen na 116 obcí, z toho 7 měst a jeden městys. Celkový počet obyvatel je 105 112.

Obrázek č. 1: mapa Pardubického kraje³⁰

6.1 Obvodní oddělení Svitavy

Obvodní oddělení Svitavy je největším oddělením Územního odboru vnější služby Svitavy. Z pohledu organizace a členění je oddělení ve Svitavách oddělením II. typu. Rozloha služebního teritoria je 365,45 km² a žije zde kolem 31 870 obyvatel. Do územní působnosti spadá město Svitavy a Březová nad Svitavou, městys Svojanov a dalších 28 samosprávných obcí.

Území Obvodního oddělení Svitavy čítá celkem 33 policistů. Tito jsou rozdělení na územně odpovědné policisty, zpracovatele, zástupce vedoucího oddělení a vedoucího

³⁰ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY : *Krajské ředitelství policie Pardubického kraje* [online]. Svitavy : Policie ČR, 2010 [cit. 2014-02-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/kontakty-760997.aspx>>.

oddělení. Územně odpovědní policisté mají rozdělené všechny obce v daném území, přičemž každý z policistů má územní odpovědnost za plnění úkolů v daném teritoriu. Při výkonu svého povolání úzce spolupracují s orgány státní správy a samosprávy. Besedují se starosty obcí, řediteli škol a s občany na téma bezpečného chování, prevence kriminality a ostatních sociálně patologických jevů. Na oddělení je zabezpečen nepřetržitý provoz 24 hodin denně prostřednictvím dozorčí služby a hlídkové služby.

Teritorium obvodního oddělení Svitavy je protnuto třemi hlavními pozemními komunikacemi I. třídy. Jedná se o pozemní komunikace I/34 (Svitavy – Hlinsko – Humpolec), I/35 (Hradec Králové – Olomouc) a I/43 (Hradec Králové – Brno)³¹.

6.2 Obvodní oddělení Litomyšl

Obvodní oddělení Litomyšl je oddělením III. typu. Do působnosti patří území o rozloze 273,31 km² a žije zde kolem 29 500 obyvatel. Město Litomyšl patří mezi významná památková města České republiky. Je velmi bohaté svojí historií, kulturním životem a především zámek, zapsaným do seznamu UNESCO, proto je město velikou mírou zatíženo turisty a cizinci.

Na oddělení je zařazeno celkem 18 policistů, kteří jsou rozděleni celkem do pěti okrsků (B, C, D, E a H) a jsou pak osobně odpovědní za plnění úkolů, řešení přestupkových a trestních věcí ve svěřeném území. Policisté v Litomyšli zabezpečují stejně jako na oddělení ve Svitavách nepřetržitý provoz 24 hodin denně prostřednictvím dozorčí a hlídkové služby. Formou besed policisté poskytují potřebné informace žákům školních i předškolních zařízeních, ale i dalším občanům, především seniorům³².

³¹ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY : *Obvodní oddělení PČR Svitavy* [online]. Svitavy : Policie ČR, 2010 [cit. 2014-02-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/obvodni-oddeleni-uo-svitavy-oop-svitavy-obvodni-oddeleni-svitavy.aspx>>.

³² POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY : *Obvodní oddělení PČR Litomyšl* [online]. Litomyšl : Polici ČR, 2010 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/obvodni-oddeleni-uo-svitavy-oop-litomysl-obvodni-oddeleni-litomysl.aspx>>.

6.3 Obvodní oddělení Moravská Třebová

Obvodní oddělení Moravská Třebová je oddělením III. typu. Služební teritorium se rozkládá na 417 km² a má 27 119 obyvatel. Do působnosti oddělení spadá město Moravská Třebová, Jevíčko a dalších 55 přilehlých obcí. Město Moravská Třebová leží na pomezí Čech a Moravy. Teritoriem oddělení prochází hlavní tah směřující na Moravu a do Čech po pozemní komunikaci I/35 Olomouc – Hradec Králové³³.

Na oddělení slouží celkem 20 policistů. Územně odpovědní policisté jsou rozdělení do okrsků s označením A, B, C, D a E. Kdy podobně jako u ostatních oddělení má každý z policistů přidělen jeden okrsek, ve kterém zodpovídá za plnění úkolů Policie České republiky. Oddělení v Moravské Třebové také zabezpečuje nepřetržitý provoz po celých 24 hodin denně prostřednictvím dozorčí a hlídkové služby.

6.4 Obvodní oddělení Polička

Město Polička je vzdálené celkem 17 km západně od Svitav. Zdejší oddělení je oddělením III. typu. Na území spadajícím do působnosti oddělení v Poličce žije na rozloze 278 km² kolem 21 000 obyvatel.

Do územní působnosti spadá město Polička a celkem 27 obcí. Na oddělení je celkem zařazeno 17 policistů, kteří jsou rozdělení do okrsků A, B, C, D, E a F³⁴. Obvodní oddělení Polička stejně tak jako Obvodní oddělení Svitavy, Moravská Třebová a Litomyšl zabezpečuje nepřetržitý 24 hodinový provoz. Městem Polička prochází významný komunikační silniční tah. Jedná se o pozemní komunikaci I/34 (Humpolec – Hlinsko).

³³ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY : *Obvodní oddělení PČR. Moravská Třebová* [online]. Moravská Třebová : Policie ČR, 2010 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/obvodni-oddeleni-uo-svitavy-ooop-moravska-trebova-obvodni-oddeleni-moravska-trebova.aspx>>.

³⁴ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY : *Obvodní oddělení PČR. Polička* [online]. Polička : Policie ČR, 2010 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/obvodni-oddeleni-uo-svitavy-ooop-policka-obvodni-oddeleni-policka.aspx>>.

6.5 Dopravní inspektorát Svitavy

Dopravní inspektorát Police České republiky dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu v rámci celého Územního odboru Svitavy. Dále zejména šetří dopravní nehody a projednává přestupky spáchané v souvislosti s provozem a řízením motorových vozidel. Tyto projednává v blokovém řízení nebo ve správním řízení.

Dopravní Policie ve Svitavách čítá celkem 21 policistů. Rozděluje se na první skupinu Dopravního inspektorátu, jejímž hlavním úkolem je dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu na pozemních komunikacích. Dále se rozděluje na druhou skupinu Dopravního inspektorátu, jejímž úkolem je především šetření dopravních nehod.

Policisté Dopravního inspektorátu mají stejná práva a povinnosti jako policisté zařazení na Obvodních odděleních. Nejdůležitějším zákonem je zákon o PČR. Druhým nejdůležitějším zákonem, o který se každodenně opírají je zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, který prošel velmi významnou novelou dne 1. ledna 2009.

V rámci projektu Community policing Dopravní inspektoráty preferují velice významné dopravně bezpečnostní akce. Mezi nejdůležitější patří například Zebra se za tebe nerozhlédne, Nemyslíš – zaplatíš, Nevyměníš – nepojedeš nebo Řídím – piju nealko pivo. Preventivně bezpečnostní akce jsou veřejností velice kladně hodnoceny.

7 Community policing Územního odboru Svitavy

Policisté Územního odboru Svitavy se s pojmem Community policing začali seznamovat již v roce 2006.

Dne 15. a 16. února 2006 v rámci projektu spolupřádalo město Svitavy dvoudenní Seminář twinningového projektu Podpora posílení prevence a metody Community policing v práci Policie České republiky. Cílem semináře bylo seznámení se vztahy, které prohlubují spolupráci Policie České republiky s občany, Městským úřadem a dalšími institucemi a jejich následnému řešení. Partnery byly policejním prezidiem vybráni policisté z Irska a Nizozemska. Cílem jejich návštěvy bylo seznámit hosty se zkušenostmi již zavedené metody Community policing v jejich zemi. Svitavy jsou jedním z osmi měst v České republice, které se do projektu Community policing aktivně zapojilo a v Pardubickém kraji jsou městem jediným³⁵.

Obrázek č. 2: plk. Miroslav Brandejs, vedoucí bývalého Okresního ředitelství Svitavy (vpravo) na semináři twinningového projektu „Podpora posílení prevence a metody Community policing“³⁶

Pozvolný nástup zavádějící filosofie každý z policistů vnímal jiným způsobem. Většinou však odezvy byly pasivní. Policisté neměli zájem učit se „novým“ způsobům při výkonu své služby.

³⁵ CELÁ, Z. *Policie hledá partnery* [online]. Svitavy : Naše televize, 2006 [cit.2014-01-25]. Dostupné z WWW : <<http://www.nasetelevize.cz/view.php?cisloclanku=2008010050>>.

³⁶ CELÁ, Z. *Dvoudenní mezinárodní seminář community policing* [online]. Svitavy : Oficiální informační portál, 2006 [cit. 2014-01-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.svitavy.cz/cs/m-333-dvoudenni-mezinarodni-seminar-community-policing-zacal-15-2-2006-ve-svitavach/>>.

Na Městských úřadech spadajících do působnosti každého OOP ČR Územního odboru Svitavy každoročně docházelo k jednání mezi starostou města, vedoucím Obvodního oddělení, jeho zástupci a veliteli Městské policie. Jednání se dále zúčastňoval i koordinátor prevence kriminality Městského úřadu. Cílem bylo vyhodnocování spolupráce mezi městem a Policií České republiky za uplynulý rok. Veškeré aktivity, úspěchy a plány byly prezentovány na webových stránkách, volně přístupných i veřejnosti.

Nově zavedenými aktivitami, v rámci využívání metod Community policing bylo několik činností, které museli plnit všichni policisté zařazení v územní působnosti Územního odboru Svitavy. Veškeré aktivity byly vykazovány do knihy výslednosti, pracovních plánů a hlídkových knih. Poté docházelo k pravidelnému pololetnímu vyhodnocování za jednotlivá Krajská ředitelství a výsledky se poté porovnávaly.

Mezi nejdůležitější úkoly patřila *účast na setkáních policistů s občany*. Důvodem byla snaha zlepšit vztahy s veřejností, zjišťovat možné problémy a společně hledat řešení vedoucí k jejich odstranění.

Obchůzková služba v přiděleném okrsku. Policisté měli za úkol pěší hlídkou ve svém svěřeném okrsku vyplnit celkem 50 procent své pracovní doby v daném měsíci. Toto opatření mělo usnadnit občanům zkontaktovat policistu, který měl na starosti právě jejich obec.

Besedy na školách a domovech pro seniory. Územně odpovědní policisté museli provádět pravidelné besedy a přednášky ve všech školách, školkách a domovech pro seniory na téma hrozícího nebezpečí, které může v dané lokalitě nastat. Tato aktivita měla preventivní charakter a byla veřejností hodnocena velmi kladným způsobem.

Obvodní oddělení ve Svitavách v rámci projektu Community policing velmi usilovalo o spolupráci se státními orgány, samosprávou a hlavně se širokou veřejností. Tato snaha vedla k vytvoření jedinečného projektu „Poznej svého policistu“, do kterého se následně zapojil i celý Územní odbor Policie České republiky Svitavy. Hlavním cílem projektu bylo vystoupení policistů z anonymity a představení se veřejnosti. Občané chtějí vědět, na koho se mohou v případě problému obrátit. Projekt „*Poznej svého policistu*“ umožní občanům zjistit, jaký policista s územní odpovědností řeší jejich problémy.

Hlavním cílem bylo prohloubit spolupráci s místní samosprávou a občany tak, aby Policie byla vnímána jako partner při řešení problémů veřejného pořádku a kriminality.

Následným projektem, který byl na Svitavsku vytvořen, byl projekt „*Potkáte je na silnici*“. V tomto projektu vystoupí z anonymity nikoliv policisté pořádkové služby, nýbrž dopravní policisté. Řidiči si mohou prohlédnout policisty, se kterými se budou potkávat při dopravních nehodách, silničních kontrolách na silnicích svitavského regionu a preventivních akcích.

Dne 31. října 2011 byl závazný pokyn policejního prezidenta č. 211/2008 o zavedení Community policing do praxe u Policie České republiky zrušen. Vzhledem k velice uspokojivým výsledkům ÚO Svitavy KŘP PAK byla k tomuto datu zrušena povinnost vyplňovat tiskopisy vytvořené k pravidelnému vyhodnocování stavu plnění metody. Policisté již nemusí každý měsíc vykazovat svoji činnost v souvislosti s principy Community policing. Tato činnost spočívá již pouze na základě jejich dobrovolnosti.

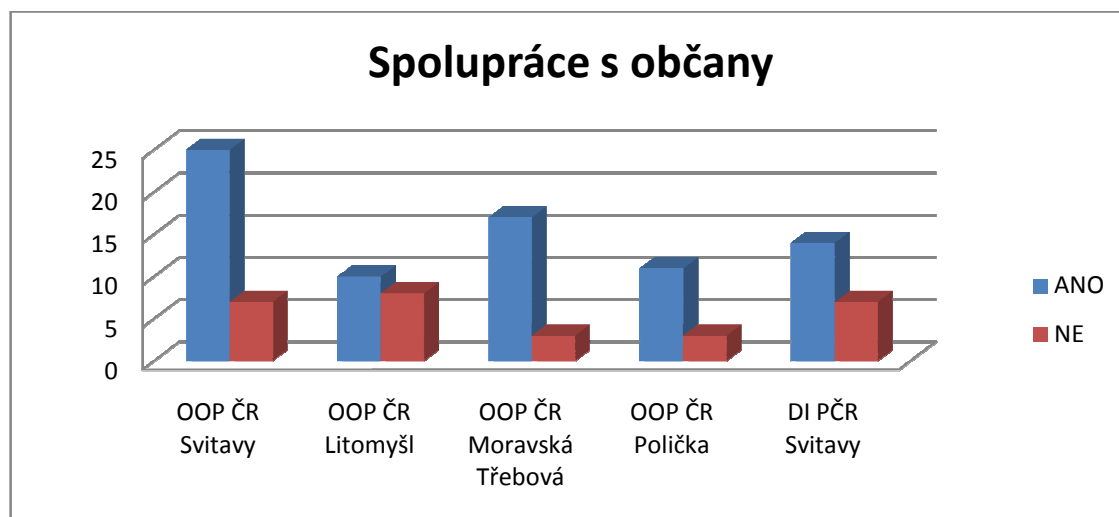
I přes zrušení interního aktu řízení platí nadále povinnost při výkonu služby postupovat v souladu s principy Community policing.

Do současné doby stále přetrvává zájem ze strany veřejnosti o provádění preventivních aktivit na základních školách a domovech pro seniory. Pravidelně se obrací na Policii České republiky s prosbou o provedení preventivní akce, které je samozřejmě vždy vyhověno.

7.1 Vyhodnocení dotazníků

Dotazníkového průzkumu se ochotně zúčastnilo 100 procent dotazovaných. Celkem tedy odpovídalo 108 uniformovaných policistů služebně zařazených v rámci ÚO Svitavy KŘP PAK.

Graf č. 2: Spolupráce s občany³⁷

Otázka č. 1) *Chápete metodu Community policing jako úzkou spolupráci mezi Policií České republiky s občany České republiky?*

Nejdůležitějším úkolem implementace modelu Community policing do policejní práce v České republice je spolupráce policie a široké veřejnosti. Především společnost, ve které se občané mohou plně spolehnout na policisty, kteří s nimi otevřeně hovoří o aktuálních problémech v dané lokalitě, může eliminovat důsledky vzniklé jednáním pachatelů. Při časté komunikaci s obyvateli daného okrsku může územně odpovědný policista řešit následky protiprávní činnosti, ale především může hledat příčiny a důvody jejího vzniku. Poté ve spolupráci s občany činit vhodná opatření, která by vedla k eliminaci těchto příčin.

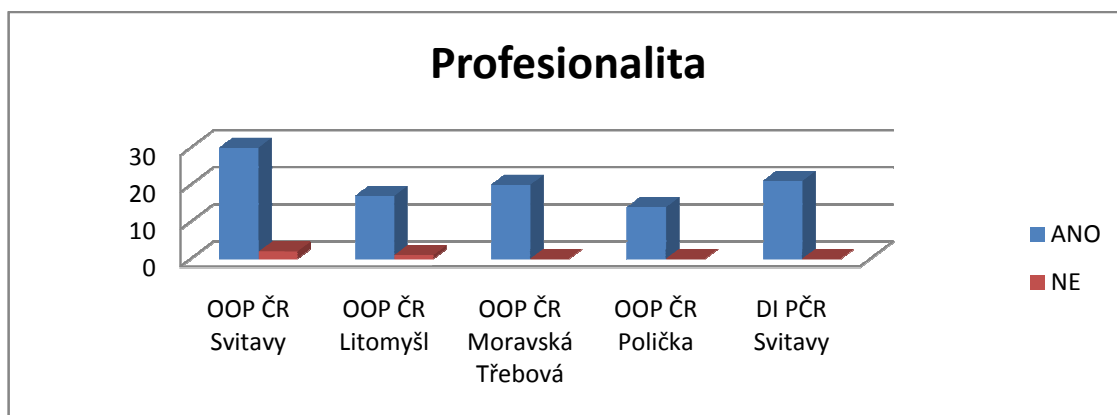
Z výše uvedeného grafu je patrné, že policisté zařazení na ÚO Svitavy KŘP PAK znají dostatečně metodu Community policing a vědí, co je jejím hlavním úkolem. Každý policista zařazený na Obvodním oddělení Policie České republiky a dopravním inspektorátu, který vykonává svoji službu ve služební uniformě

³⁷ Vlastní zdroj.

Policie České republiky, stojí v první řadě veškeré policejní práce. Kdokoliv z občanů, kdo potřebuje poradit, pomoci nebo ochránit a zavolá linku 158, setká se právě s uniformovaným policistou. Takový policista řeší nečekané události a situace, na které není většinou možné se předem připravit. Veškeré informace získává od občanů, neboli oznamovatelů, se kterými musí co možná v největší míře spolupracovat, aby bylo možné nastalou situaci nejlépe vyřešit.

Spolupráce mezi veřejností a Policií České republiky stojí na prvním místě metody Community policing. Policista však ke své policejní práci dobré styky s veřejností bude potřebovat vždy, potřebuje je nyní a potřeboval je zajisté i v minulých letech bez ohledu na to, zda je oblečen do modré uniformy nebo byl oblečen do zelené. Stejně jako spolupráci, tak i mnoho jiných pojmů, které preferuje nově pojmenovaná metoda Community policing ve vztahu policista versus občan fungují mnoho let, aniž by je kdokoliv musel nazývat anglickými pojmy.

Graf č. 3: Profesionalita³⁸

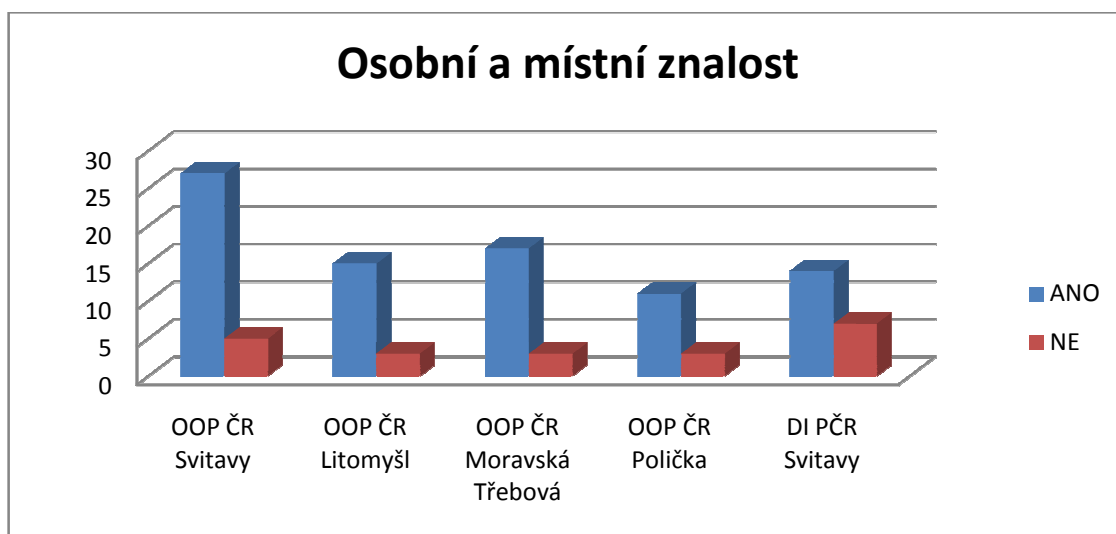

Otázka č. 2) *Jednáte s veřejností spíše vstřícným a profesionálním způsobem?*

Spolupráce s veřejností, která je pro uniformované policisty nejdůležitější, velmi úzce souvisí s profesionalitou. Pokud policista nebude jednat profesionálním způsobem, nebude důvěryhodným orgánem a pro vyřešení daného problému nebude mít dostatek informací, které nutně potřebuje. Profesionální policista vykonává svoji činnost odborně, efektivně, důsledně, s plným nasazením s jistotou a s lehkostí.

³⁸ Vlastní zdroj.

Graf č. 4: Osobní a místní znalost³⁹

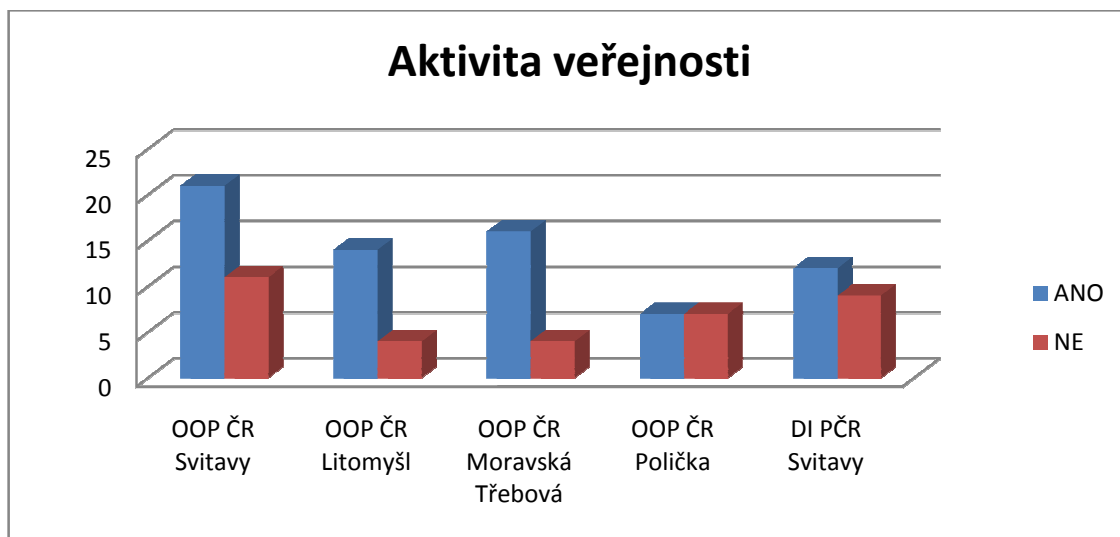
Otázka č. 3) *Máte kvalitní osobní a místní znalost ve svém služebním obvodu?*

Na každém Obvodním oddělení v rámci ÚO Svitavy KŘP PAK jsou policisté rozdělení na územně odpovědné policisty a zpracovatele. Územně odpovědný policista má svůj svěřený okrsek, který má přidělen podle organizační struktury daného oddělení. Veškerou protiprávní činnost, která se v dané lokalitě stane, řeší právě tento odpovědný policista. K případu shromažďuje informace a důkazy, které by mu pomohly případ vyřešit. Dobrá osobní a místní znalost policistům v mnoha případech ulehčí práci a především ušetří čas, jelikož přesně vědí, kde a na koho se mohou obrátit, pokud potřebují získat konkrétní informaci. Taková spolupráce funguje i v opačném případě, kdy veřejnost se může obrátit na policistu, který má ve svém okrsku právě jejich dům, zahradu či chatu. Nepochybně i pro Dopravní inspektorát je výhodou mít osobní, ale především i místní znalost svého služebního obvodu. Při dohledu nad bezpečností silničního provozu, dopravně bezpečnostních akcích nebo například při pronásledování ujíždějícího vozidla se policista bez kvalitní místní znalosti neobejde.

Z grafu je patrné, že policisté ÚO Svitavy KŘP PAK mají osobní a místní znalost svého služebního obvodu v dostatečné míře. Nízký počet negativních odpovědí lze přikládat těm, kteří na daném Obvodním oddělení slouží krátkou dobu a doposud si nepřisvojili služební obvod do dostatečné míry. Každý policista osobní a místní znalost získává rozdílně dlouhou dobu. Může to trvat v rozmezí od 1 roku až do 5 let.

³⁹ Vlastní zdroj.

Graf č. 5: Spolupráce s veřejností⁴⁰

Otázka č. 4) *Zapojujete veřejnost do policejní práce takovým způsobem, aby se zvýšila její efektivita?*

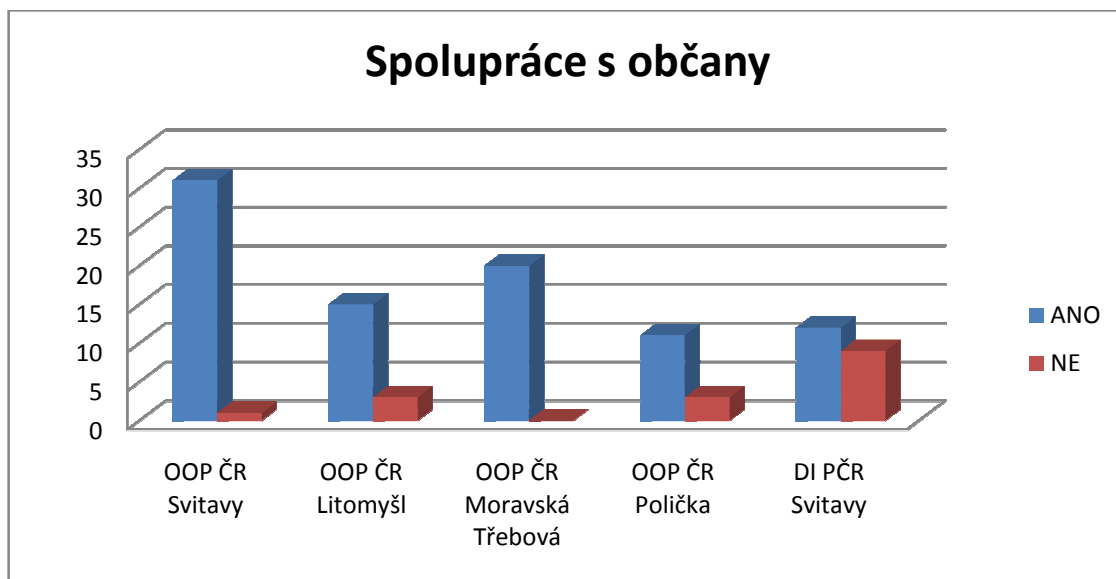
Spolupráce policisty a veřejnosti v tomto případě znamená zapojování občanů v dané lokalitě do policejní práce a získávání od nich podnětů ke zlepšení bezpečnosti. Radit se s nimi o možných opatřeních, která by byla efektivní ke zmírnění protiprávní činnosti páchané na území nebo v konkrétním místě. Besedovat na téma prevence trestné činnosti na Základních školách a v domovech pro seniory.

Každý policista by si měl uvědomit, že občan, který v dané lokalitě bydlí, navštěvuje místní poštu, samoobsluhu, kulturní programy a pohostinství, má mnohokrát kvalitnější osobní a místní znalost než policista, který má lokalitu v územní působnosti. Z tohoto důvodu je vhodné pro každého územně odpovědného policistu si vytipovat několik lidí, kteří by současně měli zájem o užší spolupráci s Policií České republiky a pravidelně rozebírat problémy v dané lokalitě.

V rámci ÚO Svitavy KŘP PAK policisté zapojují veřejnost do policejní práce. Jedná se především o územně odpovědné policisty, kteří mají na starosti svěřený okrsek a přijdou do většího kontaktu s veřejností. Nicméně záporně odpovídali zpracovatelé, kteří řeší závažnější trestnou činnost. Občané, se kterými vedou výslechy, jsou zváni pouze ke konkrétní trestné věci a pro zefektivňování policejní práce nemají dostatek prostoru a času.

⁴⁰ Vlastní zdroj.

Graf č. 6: Spolupráce s občany⁴¹

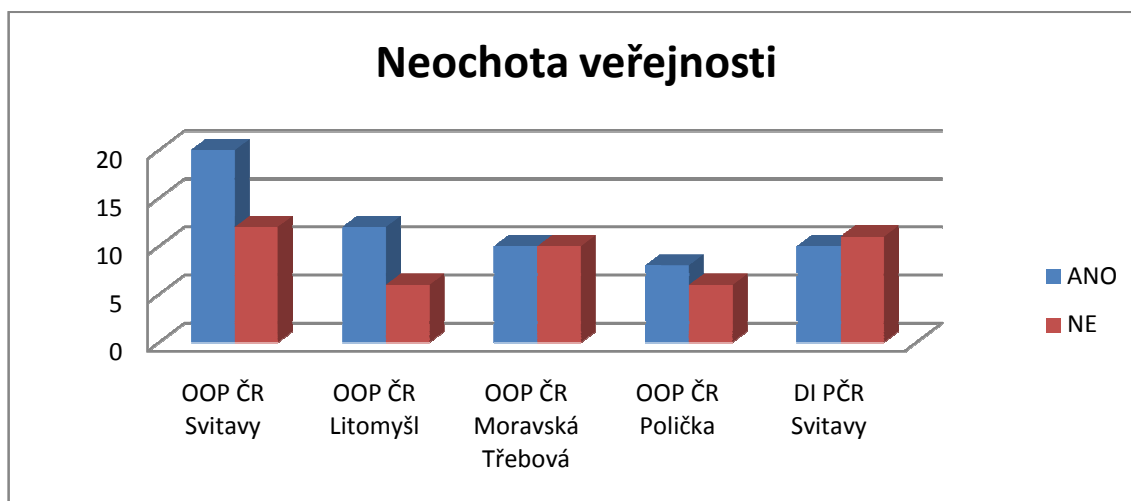
Otázka č. 5) *Spolupracujete při své policejní práci s občany (prodavačky, dělníci, zaměstnanci podniků, nezaměstnaní lidé, apod.)?*

Téměř jednoznačně všichni policisté zařazení v rámci Obvodních oddělení ÚO Svitavy KŘP PAK odpovídali kladně. Policejní práce se opírá o spolupráci mezi Policií České republiky a veřejností. Policista zařazený ve hlídkové službě, který má na starosti aktuální výjezdy, územně odpovědný policista, který řeší přestupky ve svěřeném okrsku, zpracovatel, který řeší trestní věci a v neposlední řadě vedoucí oddělení, který zodpovídá za správný chod oddělení a musí být oporou pro všechny podřízené. Všichni při výkonu své služby musí spolupracovat s občany bez ohledu na jejich postavení, rasu, národnost nebo víru. Profesionální policista je nestranný, bez předsudků a snaží se chovat ke všem občanům spravedlivě a bez rozdílu.

Viditelný rozdíl na Dopravním inspektorátu značí o rozdílné náplni výkonu služebních povinností. Vzhledem k náročnosti činností dopravních policistů plněných na pozemní komunikaci, nemají další prostor pro spolupráci s jinými občany než se samotnými kontrolovanými řidiči ve vozidlech a spolucestujícími.

⁴¹ Vlastní zdroj.

Graf č. 7: Neochota veřejnosti⁴²

Otázka č. 6) *Je ze strany veřejnosti, při Vaší snaze o spolupráci, často projevována neochota?*

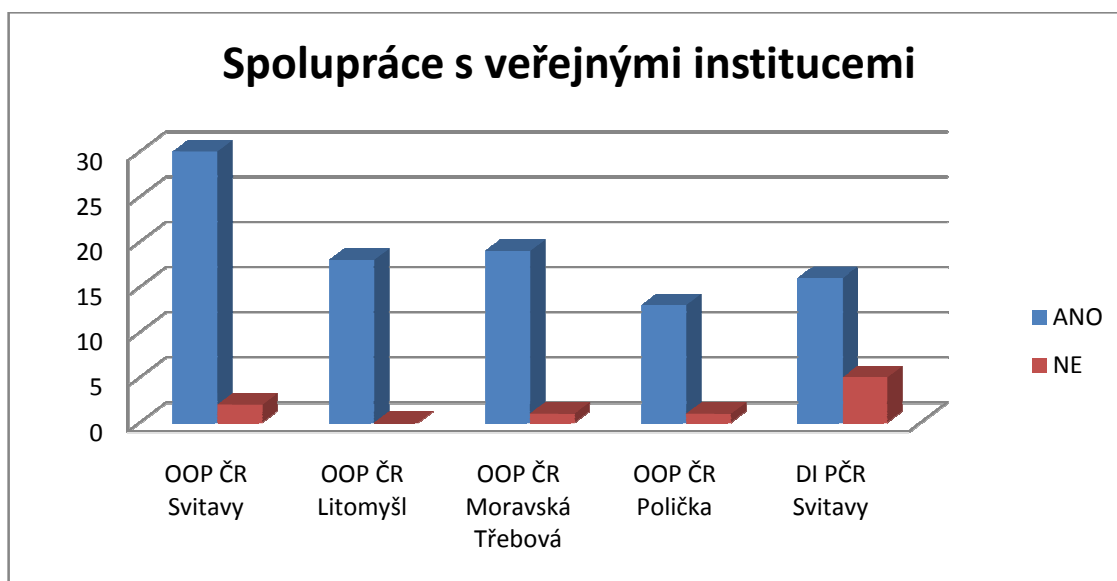
Policejní práce je velmi náročná činnost s občany. Veřejností je hodnocena jak kladně, tak samozřejmě i záporně. Metoda Community policing klade důraz na spolupráci policistů s veřejností, komunikaci s občany, zapojování veřejnosti do policejní práce a besedovat s ní na téma prevence a bezpečnost. V uplynulých letech se na vztah mezi policistou a veřejností kladl značný důraz. Každý měsíc policisté museli dokumentovat, se kterými starosty besedovali na jaké téma, kde prováděli preventivní činnosti a kolik zajímavých informací se dozvěděli od občanů ve svých svěřených okrscích.

V současné době, když Policie České republiky policisty od této povinnosti odpoutala je patrné, že stále ze strany policistů zůstává pocit, že veřejnost není vždy k úkolům, které vykonává policista vždy nakloněna. Ne vždy má veřejnost zájem podílet se na činnosti policistů, kteří vykonávají službu ve svěřeném okrsku.

Získané výsledky mohou vysvětlovat nedostatečné zavedení metody Community policing do praxe policistů v rámci ÚO Svitavy KŘP PAK. Vzhledem však k předchozím odpovědím lze usoudit, že i na základě znalosti metody Community policng, jejího dostatečného zavedení a aplikace v řadách policistů nelze nikdy zcela eliminovat negativní chování ze strany veřejnosti k Policii České republiky. A to ani po zavedení *nové* metody s anglickým názvem.

⁴² Vlastní zdroj.

Graf č. 8: Spolupráce s veřejnými institucemi⁴³

Otázka č. 7) *Spolupracujete při své policejní práci s veřejnými institucemi (Obecní úřady, Městské úřady, zdravotnická zařízení, úřady práce, zdravotní pojišťovny, apod.)?*

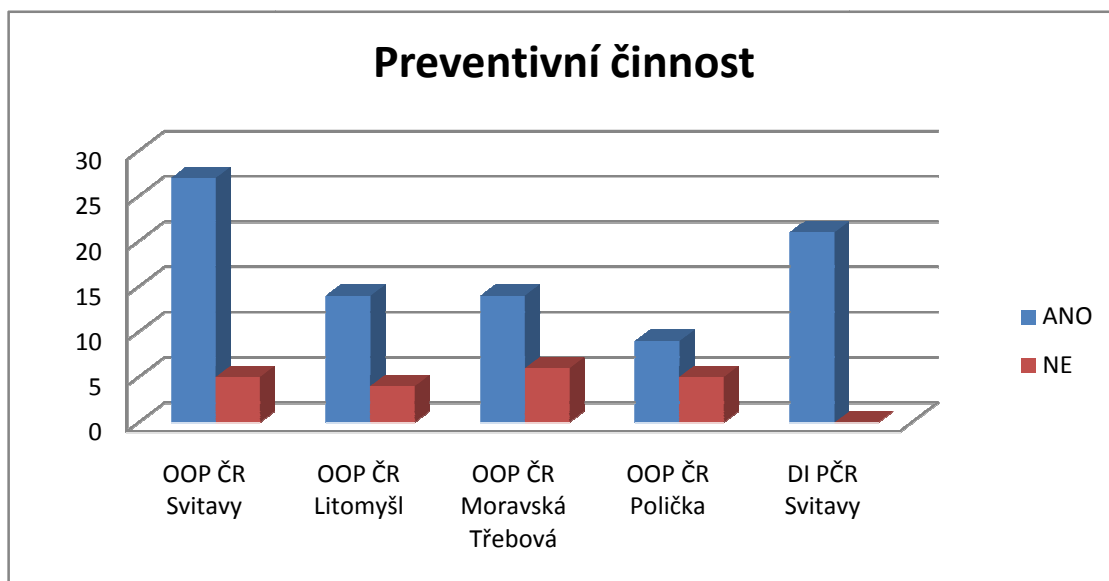
Nejdůležitější spolupráce s veřejnými institucemi se odehrává při preventivních činnostech. Například při besedách se starosty obcí na Obecních a Městských úřadech nebo prováděných přednáškách na základních školách nebo domovech pro seniory. V rámci represe je možná spolupráce především se zdravotnickými zařízeními nebo Úřady práce při pátrání po pohřešovaných nebo hledaných osobách.

Uniformovaní policisté v rámci ÚO Svitavy KŘP PAK jednoznačně potvrzují, že Policie České republiky plně spolupracuje s veřejnými institucemi. Vzhledem k interním evidenčním systémům každé instituce je úzká spolupráce výhodná jak pro Policii České republiky, tak i pro jednotlivé úřady. Poskytování informací na základě úřední žádosti a opory v rámci zákonů funguje oboustranně a je jedním z nejkvalitnějších zdrojů informací důležitých pro práci policistů.

Mezi nejčastěji zjišťované informace pro druhé instituce ze strany Policie České republiky patří pátrání po pobytu osob pro Exekutorské úřady a Soudy. Především na základě osobní a místní znalosti územně odpovědných policistů, kteří mají přidělený konkrétní okrsek v rámci určitého Obvodního oddělení.

⁴³ Vlastní zdroj.

Graf č. 9: Preventivní činnost⁴⁴

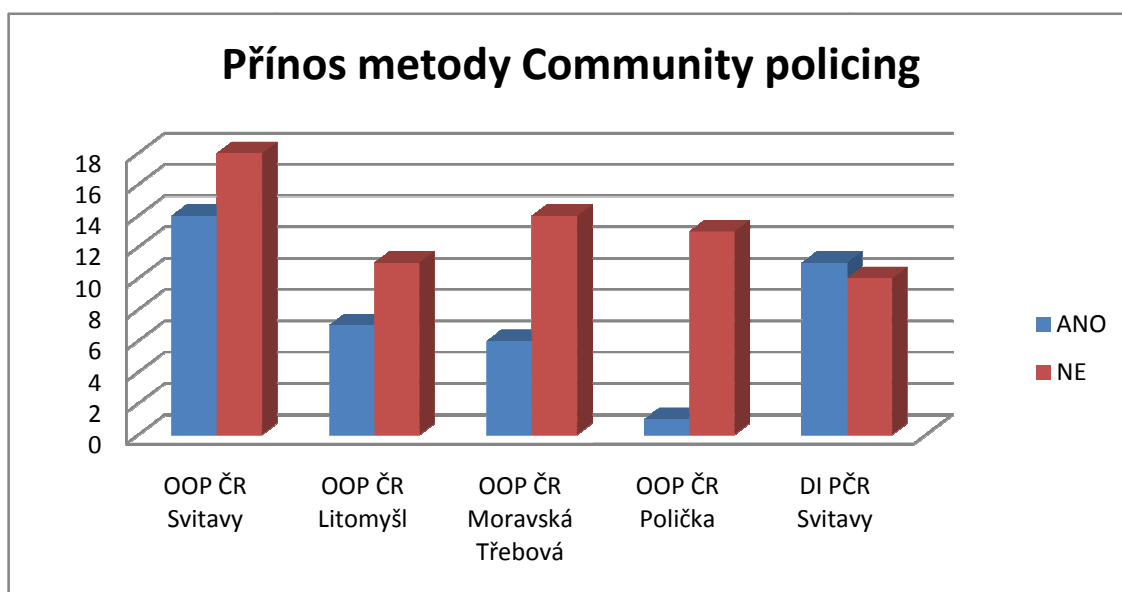
Otázka č. 8) *Myslíte si, že je důležitá preventivní činnost vykonávaná Policií České republiky pro studenty škol a pro seniory?*

V uplynulých letech s příchodem nové metody Community policing se práce Policie České republiky začala ve větší míře zajímat o preventivní aktivity. Jedním z hlavních předmětů metody Community policing jsou následky, které kriminalita způsobuje, vzniklé škody a potencionální hrozby. Filosofii přicházející metody je konat takové prevence v místech, kde budou účinné a na základě kterých se v co největší míře tyto následky eliminují. Z tohoto důvodu policisté začali dělat preventivní činnosti v mateřských a základních školách, v domovech pro seniory a dále besedy pro seniory žijící v domech nebo bytech. Mezi nejdůležitější témata preventivních aktivit patří dopravní značení v silničním provozu, barvy semaforu, vybavení jízdního kola, správné přecházení silnice, chování k cizím osobám a integrovaný záchranný systém a jeho tísňové linky.

V rámci ÚO Svitavy KŘP PAK již není povinností vykonávat pravidelné preventivní činnosti. Územně odpovědní policisté a dopravní policisté však nadále v těchto činnostech s oblibou pokračují. Tyto akce jsou vykonávané na uvážení jednotlivých policistů nebo na základě žádosti ředitelů škol nebo starostů obcí.

⁴⁴ Vlastní zdroj.

Graf č. 10: Přínos metody Community policing⁴⁵

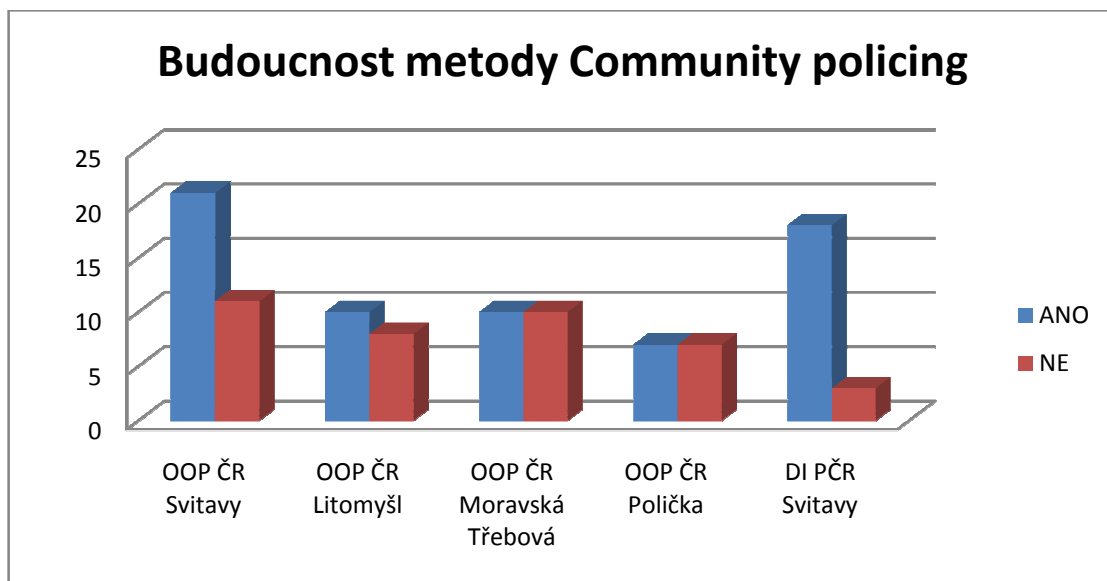
Otázka č. 9) *Bylo pro Vás přínosem postupovat při policejní práci v metodách Community policing?*

Metoda Community policing měla činnost Policie České republiky zefektivnit díky předaným novým informacím a vzorům, jak by měla vypadat moderní policejní práce v očích managementu a veřejnosti. Jak provádět preventivní akce, jak spolupracovat s veřejnými institucemi a jak se chovat a spolupracovat s občany.

Nejvyšší prioritou a cílem bylo sjednotit dosavadní činnosti policistů zařazených na základních útvarech jednotlivých Krajských ředitelství Policie České republiky. Policisté zařazení na Obvodních oddělení a Dopravním inspektorátu ÚO Svitavy KŘP PAK jako přínos metodu Community policing příliš nepovažují. Spíše ji hodnotí jako ideál policejní práce, kterým byla shrnuta jejich zaběhlá každodenní činnost, která fungovala daleko dříve, než byla pojmenována novým slovním spojením. Veškeré priority, které metoda přináší, více či méně již v podvědomí sloužících policistů byla i v minulosti. Z tohoto důvodu se k přínosu policisté vyjadřují spíše negativním způsobem. Dopravní inspektorát nebyl zaváděnou metodou zasažen z tak velké míry jako Obvodní oddělení. Zkušenosti s vytvořenými dopravními akcemi byly natolik efektivní a veřejností velmi kladně hodnocené, že lze pozitivní výsledky snadno přisuzovat metodě Community policing.

⁴⁵ Vlastní zdroj.

Graf č. 11: Budoucnost metody Community policing⁴⁶

Otázka č. 10) *Budete i nadále, přes zrušení interního aktu řízení při výkonu služby postupovat v souladu s principy metody Community policing?*

Na základě výsledků z pravidelného vyhodnocování metody Community policing již podle zákonodárců není potřeba se zaváděním metody pokračovat. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 211/2008, o zavedení Community policing do praxe u Policie České republiky byl dne 31. října 2011 analyticky legislativním odborem zrušen. Následná aplikace modelu do každodenní služby policistů je na uvážení jednotlivých organizačních článků Policie České republiky. Nicméně i přes zrušení interního aktu řízení je dále nutné při výkonu služby postupovat v metodách Community policing.

Z odpovědí policistů zařazených v rámci ÚO Svitavy KŘP PAK je patrné, že mají zájem nadále postupovat při výkonu své služby v metodách Community policing. Respektive postupovat v prioritách, které daná metoda přináší bez ohledu na to, zda jsou to činnosti dlouhodobě zaběhlé nebo nově pojmenované.

⁴⁶ Vlastní zdroj.

Závěr

Vláda České republiky se za poslední dva roky pro občany jevila jako nestabilní a nedůvěryhodná. Časté personální změny v parlamentu a medializované negativní chování vysokých představitelů vlády ve veřejnosti vzbuzovaly pohoršení a bezmocnost. Nekvalitní činnost vlády se vždy přímo odráží na celé společnosti.

Policie České republiky je přímo podřízená Ministerstvu vnitra. Vzhledem k současné politické krizi ve vládě docházelo k mnoha výjimečným jevům. Zejména dvojvládí policejních prezidentů, které vyvrcholilo až v policejní bezvládní. Nastalá situace může zapříčinit destabilizaci Policie České republiky v očích široké veřejnosti, ale i samotných policistů. V současné době bude záviset především na jednání nejvyšších představitelů managementu Policie České republiky, zda pozvednou prestiž a dobré jméno policie vzhůru a udrží jej stabilní či nikoliv.

Community policing je metoda, díky které měla být policejní práce efektivnější a přístupnější ke společnosti. Prioritou nejvyšších představitelů policie bylo tuto metodu zavést na všechny organizační články v České republice a učinit z ní určitou směrnicí, podle které by se sjednotila práce celé Policie České republiky.

Současná finanční a politická krize zasahuje do rozpočtu všech organizací a Policie České republiky není výjimkou. Úsporná opatření, nedostatek policistů, nejisté postavení, nízké finanční ohodnocení a mizivá vidina kariérního růstu ovládá jednání policistů a především jejich pracovní nasazení. Tyto negativní jevy mají za následek dosahování průměrných až podprůměrných výsledků. Policejní management by se měl zaměřit nejen na problémy politické, ale především personální. Vytváření podobných projektů, jako byl Community policing, bylo více přínosné pro policejní vedení než pro samotné policisty zařazené na základních útvarech v přímém výkonu služby.

Kvantitativní výzkumnou technikou na základních útvarech ÚO Svitavy KŘP PAK bylo zjištěno, že policisté svoji práci provádí stále stejnými, účinnými a zaběhlými metodami. Probíhající projekt s názvem Communtiy policing hodnotí pouze jako pojmenování jejich dosavadních činností novým slovním spojením. Spolupráce s veřejností nebo osobní a místní znalost, kterou projekt preferuje, fungovala daleko dříve, než se začala uplatňovat nová metoda. Policejní práce se nestala

efektivnější po zavedení Community policing, ale i tak předala jednotlivým policistům cenné rady a doporučení, která vyvolávají jak negativní, tak i pozitivní ohlasy. Mezi nové poznatky, které dodnes policisté při výkonu služby pravidelně používají je především preventivní činnost vykonávaná na základních školách, v domovech pro seniory a v silničním provozu na pozemních komunikacích. Diskuse na aktuální problémy a rozebírání možností, jak těmto problémům předcházet, často vede k účelné a kvalitní preventivní činnosti.

Policisté budoucnost zavedené metody vnímají pozitivně. Zaběhlou metodou mají zájem stále respektovat a prosazovat její uplatňování při výkonu své služby. Vzhledem k Etickému kodexu Policie České republiky a složenému služebnímu slibu příslušníci Policie České republiky budou vždy prosazovat a více či méně dodržovat nové projekty, které pro ně policejní management připraví. Míra ochoty však vždy bude záviset na kvalitě podmínek, které jim služba v bezpečnostním sboru umožní. Každý management by měl pro své zaměstnance zajistit kvalitní a reprezentativní vedení, materiální zabezpečení, možnost zdokonalování a dostatečné finanční ohodnocení. V takovém případě budou podřízení pracovat svědomitě, nad rámec svých povinností a společnost bude vždy dosahovat velice uspokojujivých výsledků.

Použité zdroje

Literární zdroje:

- [1] BARTOŠOVÁ, H. *Management teorie a praxe policejní činnosti*. 3.vyd. Praha : PA ČR, 1999. Učební text PA ČR. s. 201. ISBN 80-7251-025-8.
- [2] ECK, J. E, CLARKE, R. V. *Analýza kriminality v 60 krocích*. Praha : Otevřená společnost, o. p. s./ Centrum ProPolice, 2010. s. 144. ISBN 978-80-87110-22-5.
- [3] NEDÁL, J, a kol. *Benchmarking Mýty a skutečnost*. Praha : Management Press, s. r. o., 2011. s. 268. ISBN 978-80-7261-224-6.
- [4] NEDÁL, J, a kol. *Moderní systémy řízení jakosti*. Praha: Management Press, s. r. o., 2002. s. 282. ISBN 80-726-1071-6.
- [5] NEDÁL, J, a kol. *Moderní management jakosti*. Praha : Management Press, s. r. o., 2008, s. 380. ISBN 978-80-7261-186-7.
- [6] POSPÍŠILOVÁ, K., VESELÁ, M. *Community policing. Manuál pro uniformovanou policii*. Praha: Společně k bezpečí, 2008. s. 61. ISBN 978-80-7257-149-1.
- [7] ŠOPEK, J. *Policejní management*. Brno : SPŠ MV, 2004. s. 60.
- [8] TOŠOVSKÝ, M. *Čtení o Community policing*. Praha : Centrum ProPolice, 2010. s. 58. ISBN 978-80-87110-20-1.
- [9] TOŠOVSKÝ, M, a kol. *Bezpečnost a právo na místní úrovni*. Praha : Centrum ProPolice, 2010. s. 6. ISBN 978-80-87110-18-8.
- [10] TOŠOVSKÝ, M. *21 doporučení pro pořádkovou policii v 21. století*. Praha : Otevřená společnost, 2007. s. 26. ISBN 978-80-87110-03-4.

Elektronické zdroje:

- [1] BEZDĚK, P. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha : Odbor personální MV, 2007 [cit. 2012-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/SCRIPT/ViewFile.aspx?docid=21239852>>.
- [2] BEZDĚK, P. *Podpora posílení prevence a metody Community policing v práci Policie České republiky* [online]. Praha : Ministerstvo vnitra ČR, 2005 [cit.2013-03-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/soubor/zari2005-pdf.aspx>>.
- [3] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY: *Model EFQM* [online]. Praha : Ministerstvo vnitra ČR, 2008 [cit. 2012-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/ministerstvo/person/efqm.html>>.
- [4] OTEVŘENÁ SPOLEČNOST, O. P. S. *Community policing : Projekty Otevřené společnosti* [online]. Praha : ProPolice [cit. 2012-09-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.osops.cz/cz/projekty/community-policing/>>.
- [5] OTEVŘENÁ SPOLEČNOST, O. P. S. *Community policing : Kdo jsme* [online]. Praha : ProPolice [cit. 2013-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.osops.cz/cz/o-nas/>>.
- [6] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY : *Community policing* [online]. Praha : Policie ČR, 2010 [cit. 2013-11-02]. Dostupné z: WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/co-je-to-community-policing.aspx>>.
- [7] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY : *Současnost managementu kvality u PČR, Projekt P-1000* [online]. Praha : Policie ČR, 2010 [cit. 2013-01-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/soucasnost-managementu-kvality-u-pcr.aspx>>.

- [8] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY : *Obvodní oddělení PČR Svitavy* [online]. Svitavy : Policie ČR, 2010 [cit. 2014-02-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/obvodni-oddeleni-uo-svitavy-oop-svitavy-obvodni-oddeleni-svitavy.aspx>>.
- [9] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY : *Obvodní oddělení PČR Polička* [online]. Polička : Policie ČR, 2010 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/obvodni-oddeleni-uo-svitavy-oop-policka-obvodni-oddeleni-policka.aspx>>.
- [10] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY : *Obvodní oddělení PČR Litomyšl* [online]. Litomyšl : Policie ČR, 2010 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/obvodni-oddeleni-uo-svitavy-oop-litomysl-obvodni-oddeleni-litomysl.aspx>>.
- [11] SPOLEČNĚ K BEZPEČÍ O. S. : *Community policing* [online]. Praha : Společně k bezpečí o. s., 2009 [cit. 2013-12-05]. Dostupné z WWW: <http://www.spolecnekbezpeci.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=11>.
- [12] VESELÁ, M.: *Community policing – policejní práce orientovaná na službu veřejnosti* [online]. Praha : ProPolice, 2010 [cit.2012-09-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.community-policing.cz/soubory/community-policing-clanek.doc>>.

Legislativní dokumenty:

- [1] ČESKO. ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA č. 180, ze dne 28. listopadu 2012, s účinností od 1. 1. 2013, o plnění základních úkolů služby pořádkové policie, ve znění pozdějších předpisů.

- [2] ČESKO. ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA č. 211, ze dne 29. prosince 2008, s účinností od 1. 1. 2009, o zavedení metody Community policing do praxe u Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- [3] ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ze dne 17. 07. 2008, ve znění pozdějších předpisů, Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2008, s. 118.

Ostatní zdroje:

- [1] MAUEROVÁ, D. *Policejní práce orientovaná na službu občanům vycházející z filosofie Community policing*, Brno, 2013. Absolventská práce. Vyšší policejní škola MV v Brně. 2013. s 45.

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: mapa Pardubického kraje	30
Obrázek č. 2: plk. Miroslav Brandejs, vedoucí Okresního ředitelství Svitavy	34

Seznam grafů

Graf č. 1: Struktura kritérií hodnocení jakosti	22
Graf č. 2: Spolupráce s občany	37
Graf č. 3: Profesionalita	38
Graf č. 4: Osobní a místní znalost	39
Graf č. 5: Aktivita veřejnosti	40
Graf č. 6: Spolupráce s občany	41
Graf č. 7: Neochota veřejnosti	42
Graf č. 8: Spolupráce s veřejnými institucemi	43
Graf č. 9: Preventivní činnost	44
Graf č. 10: Přínos metody Community policing	45
Graf č. 11: Budoucnost metody Community policing	46

Seznam příloh

Příloha č. I.: Osvědčení získané za absolvování kurzu Community policing	56
Příloha č. II.: Dotazník Community policing	57

OSVĚDČENÍ

DANIELA DVOŘÁKOVÁ

v roce 2012 úspěšně absolvovala kurz
***Community policing a prevence
kriminality na místní úrovni***
v rámci předmětu *Management* na VPŠ MV v Brně
se ziskem 44,5 bodů z 52 možných

V Praze 25. 6. 2012

Ondřej Skalník

ProPolice, Otevřená společnost, o.p.s.

Pilotní tříměsíční e-learningový kurz *Community policing a prevence kriminality na místní úrovni* držitel certifikátu úspěšně absolvoval v měsících březen až červen 2012 v rámci předmětu *Management* na VPŠ MV v Brně. Kurz se nachází na adrese <http://elearning.osops.cz/>.

Posláním Otevřené společnosti, o.p.s. je přispívat ke konsolidaci občanské společnosti v České republice rozvojem principů a prosazováním politik založených na kultuře práva a právního státu, demokratické formy správy státu a ochrany lidských práv. Prostřednictvím centra ProPolice usiluje o to, aby policie vedle schopnosti represivně působit při spáchání trestné činnosti, také sdílela svou odpovědnost za bezpečnost s partnery na místní úrovni a dokázala aktivně ovlivňovat příčiny, kvůli nimž dochází k porušování zákona a veřejného pořádku.

ProPolice | Otevřená společnost, o.p.s.
Jiráskova 47, Praha 3, 130 00
osops@osops.cz | www.osops.cz

5 státních partnerů

Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe

⁴⁷ Vlastní zdroj.

Dotazník

„Community policing“ pro uniformované policisty zařazené v rámci Územního odboru Svitavy Krajského ředitelství policie Pardubického kraje.

- 1) Chápete metodu Community policing jako úzkou spolupráci mezi Policií České republiky s občany České republiky? ANO x NE
- 2) Jednáte s veřejností spíše vstřícným a profesionálním způsobem? ANO x NE
- 3) Máte kvalitní osobní a místní znalost ve svém služebním obvodu? ANO x NE
- 4) Zapojujete veřejnost do policejní práce takovým způsobem, aby se zvýšila její efektivita? ANO x NE
- 5) Spolupracujete při své policejní práci s občany (prodavačky, dělníci, zaměstnanci podniků, nezaměstnaní lidé, apod.)? ANO x NE
- 6) Je ze strany veřejnosti, při Vaší snaze o spolupráci, často projevována neochota? ANO x NE
- 7) Spolupracujete často při své policejní práci s veřejnými institucemi (OÚ, MěÚ, zdravotnická zařízení, úřady práce, zdravotní pojišťovny, apod.)? ANO x NE

⁴⁸ Vlastní zdroj.

- 8) Myslíte si, že je důležitá preventivní činnost vykonávaná Policií České republiky pro studenty škol a pro seniory? ANO NE
- 9) Bylo pro Vás novým přínosem postupovat při policejní práci v metodách Community policing? ANO NE
- 10) Budete i nadále, přes zrušení IAŘ při výkonu služby postupovat v souladu s principy metody Community policing? ANO NE